Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Органа Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

КОШТ НУМАРУ 5 КАП.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 90 к. „ 3 „ — 2 р. 70 к. „ 6 „ — 4 р. — к. „ 1 год — 8 р. — к. Змена адрэсу: іншагародзяе — 20 к. мясцовыя — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок пашпарэй пасьля тэксту — р. 50 к. За радок пашпарэй паперэд тэксту 1 р. — к. За радок пашпарэй перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьменныя из 50 проц. даражэй. Знак варыфу бярэцца 10 проц. дадатку.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакладны . . 35 кап. За кожны дадатковы . . 15 „ Беспраўдных і чырвонаармейцаў за дакладны . . 15 „ За кожны дадатковы . . 5 „ Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пошт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 68 (2557) Серада, 27-га сакавіка 1929 г.

За арганізаванае скарыстаньне новых льгот па с.-г. падатку.

Калі сялянства БССР далкам скарыстае ўсе новыя льготы па с.-г. падатку, дык сума гэтага падатку паменшыцца амаль на 2 міл. руб. Але гаспадарчыя палепшаньні, за якія даюцца льготы, павялічаць пасеўную плошчу і ўраджай. Адно варта другога, і трэба дабіцца поўнага скарыстаньня гэтых льгот.

Трэба прызнаць, што яшчэ вельмі мала зроблена ў справе растлумачэньня сялянству новага с.-г. падатку. Апарат ледзь раскачваецца. Мы павінны высунуць агітацыйную працу па с.-г. падатку на адно з першых месц у пядрыхтоўцы да пасеўнае кампаніі. Інакш ня будзе скарыстана тая вялічэзная сіла пра якую гавораць пастановы лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б)—гаспадарчая зацікаўленасьць і ўласны пачын бяднякоў-серадняцкіх мас сялянства.

Цяпер у шмат раёнах адбываюцца зьезды саветаў. На іх трэба шырока абгаварыць новыя льготы па с.-г. падатку. Райвыканкомы і сельсаветы павінны грунтоўна вывучаць новы закон і на ўсіх сходах, канфэрэнцыях і нарадах інфармаваць удзельнікаў, за што, як і ў якім разьмеры даюцца льготы, што трэба зрабіць, каб атрымаць іх. У агітацыйнай працы асаблівую ролю адыграюць аграномы: ведаючы мясцовыя агранамічныя ўмовы і патрэбы кожнага сельсавету, яны могуць адразу паставіць агітацыю на практычную глебу і падкрэсьліваць значэньне тых льгот, якія асабліва карысна і лёгка атрымаць у данай мясцовасьці. На нарады агранамічных сіл павінна апірацца і агітацыйная праца па с.-г. падатку сельскіх партыйных арганізацый, ячэек ЛКСМБ і іншых арганізацый.

Неабходна памятаць, што ня ўсе льготы можна скарыстаць у кожнае мясцовасьці, і што ня варта агітаваць за распашку залежы і атрыманьне за гэта льготы там, дзе залежы вусіх няма. Таксама не патрэбна агітацыя за арганізацыю малочных арцеляй там, дзе яны ёсьць. Агітаваць трэба за тое, чаго няма і што можна быць праведзена ў кожнай данай мясцовасьці. Значыцца, з вялікарнага пераліку льгот пра сельск.-гасп. падатак трэба асабліва высоўваць некаторыя, але на іх націскаць са ўсёй сілай.

Агітацыі мала. Неабходна адразу наметіць, што і дзе трэба зрабіць. Райвыканкомы і сельсаветы павінны яшчэ раз праверыць свае пляны правядзеньня пасеўнае кампаніі і дадаць у іх тое, што вынікае з новага закону пра с-г. падатак. Высновы актыў, беднота, партыйныя і комсамольскія ячэйкі павінны сабрацца, абгаварыць новыя льготы і намеціць, якую льготу можна і трэба правесьці ў кожным населішчы.

Абмеркаваўшы гэта і склаўшы рэальны плян, трэба падрыхтаваць грамадзкасьць і потым ставіць пытаньне на агульных сходах. Паміж суседніх вёсак і с-саветаў можна нават утварыць спаборніцтвы ў справе максымальнага скарыстаньня новых льгот і падвышэньня ўраджаю, па прыкладу вытворчых спаборніцтваў у прамысловасьці. Ва ўсякім разе трэба дабівацца, каб тое ці іншае мерапрыёмства, за якое даецца льгота, прымалася і праводзілася ўсёй грамадой, бо тады і разьмер льгот павялічваецца: і карысныя вынікі ў справе падвышэньня ўраджаю будуць значна большыя. Пры тым ёсьць такія льготы, якія можна атрымаць толькі грамадой, напрыклад, палавінная скідка з норм даходнасьці кароў для членаў малочных арцеляй. Можна загадзя сказаць, што заможнікі і кулацтва, даведаўшыся пра гэтую льготу, палезуць ў малочныя арцелі і саюзы. Задача ўсіх культурных і грамадзкіх сіл вёскі—не дапусьціць гэтага, змагацца в арганізацыяй фальшывых, кулацкіх арцеляй і давесьці льготу да таго, каму яна прызначана,—да беднаты і серадняка.

Асабліва трэба арганізаваным спосабам скарыстаць 10 процантную скідку в падатку за прасьцейшыя агранамічныя палепшаньні. Кулакі пазбаўляюцца права на гэтую льготу і, зразумела, падымуць бузу супроць яе. Між тым закон і дадатковыя пастановы АВК устанаўляюць шырокі пералік прасьцейшых агрэпалепшаньняў, за якія даецца льгота; кожная вёска можа выбрацць і лёгка правесьці адно-два ці больш з гэтых палепшаньняў. Але нехта павінен узяць на сябе пачын. Тут роля партыйных і грамадзкіх арганізацый будзе рашучай.

Часу засталося мала. Тым шпарчэй і шырэй трэба разгарнуць агітацыю і арганізаванае скарыстаньне новых льгот.

М. К.

МЕРЫ ДА ЎЗЬНЯЦЬЦЯ ПРАЦОЎНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

МАСКВА. УсеЦСПС прапанаваў усім прафарганізацыям правесьці ў жыцьцё шэраг практычных мерапрыёмстваў з мэтаю рашучага падвышэньня прадукцыйнасьці працы, аздараўленьня працоўнага рэжыму і ўзмацненьня барацьбы з безгаспадарчасьцю на прадпрыёмствах.

Абгаварваючы факты паслабленьня працдысцыпліны, УсеЦСПС прапануе поруч з растлумачальнаю працаю і ўзмацненьнем культурна-асьветных мер ужываць адначасова меры адміністрацыйнага ўзысканьня, асабліва за пагрозу і зьяўляючыя адміністрацыйна-тэхнічнага пэрсаналу. Прафорганы і фабзавкомы павінны ў гэтых выпадках адмаўляць вінаватым у абароне як у РКК, так і ў судзе.

УсеЦСПС прапануе прафарганізацыям аказаць гаспадарчым органам усямерную дапамогу пры выкананьні пастановы СНК СССР аб правядзеньні сыстэмы аднаначальня ў прадпрыёмстве з тым, каб кіраўнікі прадпрыёмства, загадваючы самастойна апэратыўнай дзейнасьцю, несьлі-б за яе поўную адказнасьць. Між іншым, прафсаюзы павінны забясьпечыць адміністрацыі прадпрыёмства магчымасьць самастойнага накладаньня на рабочых і служачых, парушыўшых працоўную дысцыпліну, розпага роду ўзысканьні аж да звальненьня. У РКК павінны разглядацца толькі скаргі асоб, незадаволеных накладзеным узысканьнем. Рабочая частка РКК пры абмеркаваньні канфліктаў павінна падтрымліваць прапанову адміністрацыі аб звальненьні асоб, вінаватых у сыстэматычным і злосным парушэньні правіл унутранага распарадку.

Падтрымліваючы розным чынам адміністрацыю прадпрыёмстваў у справе ўстанаўленьня правільнага працоўнага рэжыму сярод рабочых і служачых, прафсаюзы павінны адначасова бараніць апошніх ад магчымых з боку асобных адміністратараў выпадкаў асабістых разрахункаў з непажаданымі ім рабочымі і служачымі, а таксама ад спробаў ускладаць на рабочых віну за безгаспадарчасьць, у якой вінавата адміністрацыя.

УсеЦСПС прапануе прафарганізацыям нямецкіх сумесна з гаспадарчымі органамі да пераразьмеркаваньня ўнутры прадпрыёмства лішку рабочае сілы за кошт часовага спыненьня прыёму новых рабочых і служачых.

На прадпрыёмствах, дзе асабліва нядобра стаіць справа па выкананьні вытворчых праграм і працоўнае дысцыпліны, распачаць арганізацыю часовых кантрольных камісій па вывучэньні стану вытворчасьці і працоўнае дысцыпліны. УсеЦСПС прапануе асьвятляць факты падзеньня працоўнае дысцыпліны пры дапамозе плякатаў, выставак і г. д., а таксама разгарнуць працу па вытворчай асьвеце адсталых груп рабочых.

ЯПОНІЯ І КІТАЙ.

ШАНХАЙ, 25-3. Водлуг паведамленьняў нанкінскага агенцтва Го-Мінь згода аб пагодженьні цзынаньскага інцыдэнту прадугледжвае: эвакуацыю Шандуню, абарону пражываючых там японцаў, утварэньне камісіі для расьледканьня прычын інцыдэнту і вызначэньня страт бакоў.

Нанкінскі ўрад абавязваецца скарыстаць свой уплыў для спыненьня анты-японскага байкоту і агітацыі. „Порт Чайна Дэйлі Ньюс" паведамляе, што Фын-Юй-сян разаслаў абежную тэлеграму, у якой ён абвінавачвае ў утворэньні становішча абодвы бакі. Водлуг слоў Фын-Юй-сяна, Чан-Кай-шы вінаваты ў перашкодзе ўлады.

Новыя пошукі Амундсэна

ОСЛО, 25-3. Лейтэнант Амундсэн выменьні Роальда Амундсэна зьвярнуўся ўрэшце тым парадкам да паўнамоцнага прадстаўніка СССР у Осло з просьбою каб савецкія навуковыя і гідрографічныя экспэдыцыі прымаді меры да пошукаў вэйзаму самалёту «Латам 4» з прапановаю аб спэцыяльнай [illegible]. Летчык капітан [illegible] заявіў, што ён гатоў прыняць удзел у [illegible] экспэдыцыі ў [illegible].

Палітычная забастоўка на буйнейшай фабрыцы ў Аўстрыі.

ВЕНА, 25-3. Сёньня рабочыя буйнейшае ў Аўстрыі папяровай фабрыкі „Лейкам Іэзэфталь" абвясьцілі забастоўку ў адзнаку пратэсту супроць учарайшага нападу хэймвэру і патрабавалі звальненьня фашысцкіх рабочых. Дырэкцыя згадзілася распачаць перамовы ў тым выпадку, калі будзе спынена забастоўка. У поўдзень забастоўка была спынена. Такія-ж пратэсты рабочых меді месца на шэрагу прадпрыёмстваў у Грацы.

Рабочыя выступаюць супроць фашыстаў.

ВЕНА, 25-3. У Бадэне (недалёка Вены) адбылася маніфэстацыя атраду хэймвэра (фашысцкая арганізацыя) у колькасьці 400 чалавек. Контр-маніфэстацыя, арганізаваная камуністамі і анты-фашысцкім камітэтам рабочае абароны, паліцыя забараніла. Пасьля сходу хэймвэра, рабочая моладзь, у ліку якой былі і камуністы, абкружыла і зьбівала групу фашыстаў. Бургомістр Винанодольфа (фашыст) пяжка паранены.

ВАЙНА Ў КІТАІ ПАЧАЛАСЯ.

ШАНХАЙ 25-3. Водлуг вестак чужаземнага друку, ваенныя дзеяньні паміж нанкінцамі і гуансійцамі ўжо пачаліся недалёка Цзюцзяна (Цзянцеі). У Ханьчжоу прыбываюць параненыя. Узмоцнена варта шанхайска-нанкінскае чыгункі, забаронены стачкі, дэманстрацыі, мітынгі і г. д.

КАНТОНСКІЯ ГЕНЭРАЛЫ СУПРОЦЬ ЧАН-КАЙ-ШЫ.

ШАНХАЙ, 25-3 Нарада кантонскіх ваенных дзеячоў паслала Чан-Кай-Шы пратэст супроць арышту Лі-Ці-Сіна і патрабуе неадкладнага растлумачэньня прычын пагражаючы ваеннымі дзеяньнямі. У кантонскім арсэнале вядзецца ўзмоцненая праца. У Гуансі і ў Гуандуне распачата мабілізацыя; штаб войск абедзьвюх правінцый пераносіцца ў Сюгуань; войска рухаецца ў напрамку да правінцыі Хунань. Прыехаўшы ў Кантон Лі-Цзун-Жэна для нарады з ваеннымі дзеячамі пасьля нарады выляцеў у Ханькоу «для кіраўніцтва справамі».

БУРЖУАЗЕЯ МОЖА ВЕРЫЦЬ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТАМ.

БЭРЛІН, 25-III. У кіраўнічых камуністычных колах лічаць загад міністра ўнутраных спраў Гржэзінскага сапраўды пагражаючай забаронай нямецкае кампартыі і чырвонага саюзу франтавікоў, ацэньваецца, як выступленьне кіраўнічае верхавінкі сацыял-дэмакратаў, якое адбылося пад націскам буржуазных партый.

За апошні час розныя групы буржуазеі вядуць надзвычайна жвавую прапаганду за дыктатуру, ня гледзячы на тое, што сацыял-дэмакраты ў якасьці партыі, якая ўдзельнічае ва ўрадзе, становіцца пабочна замешанай у гэтай прапагандзе, буржуазея патрабуе ад сацыял-дэмакратыі доказу яе энэргіі і таго, што „ёй можа даверыць».

Сацыял-дэмакратыя павінна паказаць, што можа задаволіць патрэбу ў фашызьме і дыктатуры. Па думцы кіраўнічых камуністычных колаў менавіта ў гэтым сэнсе належыць разглядаць мерапрыёмствы Гржэзінскага.

Апрача таго, прычынай, якая выклікала загад Гржэзінскага, зьяўляецца выключна моцнае разьвіцьцё працэсу радыкалізацыі рабочых мас і значныя посьпехі кампартыі за апошнія тыдні.

Агітацыя кампартыі, накіраваная супроць захаваньня ў моцы забароны дэманстрацыі 1-га мая, выклікала жывы водгук у рабочых колах. Улада прытрымліваецца таго пункту гледжаньня, што кампартыя не адступіць і што ня гледзячы на забарону закліку да ўдзелу ў дэманстрацыі 1-га мая знойдзе самы шырокі водгук.

Загад Гржэзінскага мае на мэце па магчымасьці запалохаць кампартыю і адначасна падрыхтаваць надзвычайна вострыя мерапрыёмствы для таго, каб перашкодзіць далейшаму рэвалюцыянізіраваньню рабочых мас. Кіраўнічыя камуністычныя колы надаюць загаду Гржэзінскага таксама і замежна-палітычнае значэньне, ацэньваючы яго, як адбітак узмацненьня імпэрыялістычных імкненьняў нямецкае буржуазеі і сацыял-дэмакратыі, для ажыцьцяўленьня якіх неабходна прыдушыць рух рабочых.

Новыя перамогі левых у нямецкіх фабзавкомах.

БЭРЛІН, 25-3. Апошнія весткі аб ходзе перавыбараў фабзавкомаў сьведчаць аб новых перамогах рэвалюцыйнага крыла прафсаюзаў на прадпрыёмствах фізічнага трэсту ў Грынгейме, на выбарах фабзавкому лейпцыгскага трамваю, на Крупаўскіх прадпрыёмствах у Эсэне.

ФРАНЦУСКАЯ БУРЖУАЗЕЯ ПРАВАКУЕ СУТЫЧКІ.

ПАРЫЖ, 25-3. «Юманітэ» падае наступныя падрабязнасьці наскоку паліцыі на канфэрэнцыю ФКП у Клішы: «ля ўваходу ў памяшканьне муніцыпальнае школы, дзе адбывалася заключнае пасяджэньне партыйнай канфэрэнцыі, знаходзілася 15 паліцэйскіх агентаў у цывільным убраньні. Гэтыя агенты патрабавалі ад уваходзячых дэлегатаў і гасьцей прадгаўленьня дакумантаў і рабілі на іх адрасу абражаючыя заўвагі в выразным намерам выклікаць сутычку.

Арышт аднаго з дэлегатаў выклікаў сутычку, у выніку якой камуністам удалося адбіць арыштаванага, ня гледзячы на тое, што агентаў падтрымалі паліцэйскія ў форме. Насупроць паведамленьню прафэктуры ніхто з агентаў не пацярпеў. Дэлегаты вярнуліся ў залю, дзе пасяджэньне далей вялося пры зачыненых дзьвярох.

Па выкліку атрадаў на месца сутычкі прыбылі 5 панцырных грузавікоў, перапоўненых паліцэйскімі, якія абкружылі памяшканьне. Дэлегаты канфэрэнцыі прыпынілі пасяджэньне і пачалі выходзіць з залі. Паліцэйскія пачалі іх арыштоўваць на чарзе. Уварваўшыяся ў залю агенты арыштавалі прысутнічаючых і захапілі ўсе пападаўшыя пад руку дакументы і паперы. Арыштаваныя, у тым ліку дэлегаты і тэхнічныя супрацоўнікі, рэпарцёры камуністычных газэт (усяго 120 чал.) былі да вечара затрыманы ў паліцэйскіх вучастках. Некаторыя дэлегаты былі моцна набіты. Вельмі пацярпелі таксама чужаземныя рабочыя.

Сярод затрыманых—20 чалавек пераважна чужаземцы пакінуты пад вартай. Муніцыпалітэт Клішы заявіў пратэст супроць парушэньня муніцыпальных правоў».

Кансэрватары церпяць паражэньне.

ЛЁНДАН, 25-3. Перамога лібэралаў на дадатковых выбарах у Эдзіне і Гладзікольфіры аказалі кепскі ўплыў на пазіцыю друку газэтнага трэсту лёрда Ротэрміра.

Газэты гэтага трэсту схіляюцца цяпер у карысьць падтрыманьня лібэралаў, прынамсі ў карысьць прадвыбарчае згоды паміж кансэрватарамі і лібэраламі.

У палітычных колах лічаць, што лібэральная партыя ня пойдзе, аднак, на саюз з кансэрватарамі, ведаючы, што ў гэтым выпадку яна страціла-б вельмі многа выбаршчыкаў.

ГАНЬБА ЗДРАДНІКУ ПРАЛЕТАРСКАЕ РЭВАЛЮЦЫІ.

ПРАЦОЎНЫЯ МЕНСКУ—СУПРОЦЬ ВЫСТУПЛЕНЬНЯЎ ТРОЦКАГА.

Троцкі скаціўся ў багну контр-рэвалюцыі

Пазнаёміўшыся з матар'ялам газэты «Правда» і заслухаўшы інфармацыю аб першых кроках Троцкага за межамі,—рабочыя і служачыя заводу «Дрэсавіраповачнік» ганьбяць яго выступленьне ў буржуазных газэтах з наклёпніцкімі артыкуламі супроць дыктатуры пралетарыяту ў СССР і УсеКП(б).

Контр-рэвалюцыйная дзейнасьць Троцкага за межамі паказала рабочай масе ўсяго сьвету, што Троцкі канчаткова скаціўся ў лагер контр-рэвалюцыі і здрадзіў справе рабочае клясы і міжнародае рэвалюцыі.

Мы, рабочыя, ухваляем усе мерапрыёмствы Савецкае ўлады ў адносіне да контр-рэвалюцыйных груп трацкістаў і да самога Троцкага.

Мы патрабуем і ў далейшым прымаць рашучыя меры адносна ўсіх тых, якія робяць спробу пахіснуць дыктатуру пралетарыяту і перашкодзіць нам у нашым сацыялістычным будаўніцтве.

На здраду містэра Троцкага справе пралетарскае рэвалюцыі мы, рабочыя, адкажам яшчэ больш моцнай згуртаванасьцю сваіх шэрагаў вакол свайго вярнага кіраўніка УсеКП(б). Яшчэ больш напружым свае сілы на фронце сацыялістычнага будаўніцтва.

Няхай жыве УсеКП(б), верны кіраўнік рабочае клясы!

Няхай жыве дыктатура пралетарыяту!

Прэч лёкая буржуазеі.

Агульны сход рабочых фабрыкі Мекшвэю другой зьмены з абурэньнем адначае контр-рэвалюцыйную дзейнасьць замежамі містэра Троцкага. Троцкі дэзэртыраваў ад рэвалюцыі, здрадзіў інтарэсам рабочае клясы.

Разам з усей рабочай клясай нашага Савецкага Саюзу і ўсімі сьвядомымі рабочымі ўсяго сьвету рабочыя Меншвэю заяўляюць:

— Няма месца ў нашых шэрагах здрадніку сацыялізму і лёкаю буржуазеі. Прэч з нашых шэрагаў дэзэртыраў і здрадніку, рэнегатаў і памоцнікаў контр-рэвалюцыі.

Першыя крокі Троцкага замежамі сарвалі з яго маску і паказалі сапраўдную яго існасьць

Тыя, наго ён левай фразай зьбіў з толку і зрабіў сваімі прыхільнікамі, зараз ясна зразумелі, чым зьяўляецца Троцкі.

Гэтую левую фразу ён зьмяніў зараз на лёткі аб СССР і буржуазныя даляры: ён прадаў сваё сумленьне за дзесяткі тысяч даляраў, ён прадаў рэвалюцыйную справу.

На прыкладзе Троцкага мы бачым, куды ў сваім разьвіцьці вядзе ўсякай ўхіл ад бальшавіцкай, ленінскай лініі. Пачаўшы з „рэвалюцыйных" паправак да палітыкі партыі ў вёсцы і ў галіне разьвіцьця індустрыі, пачаўшы з лёгкіх намёкаў на бюракратычнае перарадзіньне партыйнага апарату, парушэньне і зжым унутрыпартыйнай дэмакратыі і г. д.,—Троцкі супроць пастаноў ленінскай партыі свае апартуністычную плятформу высунуў антысавецкія лёзунгі, якія заклікаюць да арганізацыі стачак і натаемнага газавання і скончыў ганебным супрацоўніцтвам у буржуазнай прэсе.

Ганьба здрадніку Троцкаму! Сорам усім яго аднадумцам.

Яшчэ мацней згуртуемся вакол партыі Леніна.

Агульны сход рабочых і служачых аб'яднаных прадпрыёмстваў Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва, заслухаўшы паведамленьне аб контр-рэвалюцыйнай дзейнасьці Троцкага за межамі, заначае:

— Троцкі перайшоў канчаткова ў лагер капіталізму і сваімі наклёпамі на краіну саветаў садзейнічае імперыялістам ў падрыхтоўцы нападу на рабочых і селян Савецкага Саюзу.

Няхай гэты пёс буржуазеі памятае, што за гэта яму прыдзецца адказаць перад рабочай клясай усяго сьвету.

Ганьба здрадніку рабочай клясы.

У адказ на контр-рэвалюцыйныя выступленьні Троцкага мы, рабочыя і служачыя яшчэ моцней згуртуемся вакол нашага правадыра—партыі Леніна.

У Саюзных Рэспубліках.

ПРАВІЛЫ ПЕРАСЯЛЕНЬНЯ Ў СІБІР.

МАСКВА, 25-3. 25-га сакавіка НК Працы выдаў інструкцыю аб парадку перасяленьня ў Далёкаўсходні край саматужнікаў, рамесьнікаў, асоб, якія займаюцца адабываючымі промыслами і беспрапоўных прамысловых рабочых Украіны і Беларусі.

Далёкаўсходнія краёвыя органы абавязаны не пазьней 1-га ліпеня падаваць свае заяўкі ў Усесаюзны перасяленцкі камітэт з зазначэньнем колькасьці патрабуемых асоб для райёнаў мяркуемага засяленьня.

Наркамзем Украіны і Беларусі павінны разьмеркаваць гэтыя заяўкі не пазьней 15-га сьнежня і падаць разьвёрстку Усесаюзнаму перасяленцкаму камітэту.

Асобы, якія жадаюць перасяліцца, павінны не пазьней 15-га студзеня падаць заяўкі ў мясцовыя зямельныя органы. У першую чаргу будуць здавальняцца заявы найбольш адчуваючых патрэбу і прамысловых кваліфікаваных. Усім залічаемым на вучастку будуць выдавацца перасяленцкія пасьведчаньні з правам праезду на льготнаму перасяленцкаму тарыфу. Усе хадакі гавіны накіроўваюцца ў Хабараўскі, Благавешчанскі, Уладывастокскі, Сярэдненскі, ці Чыцінскі перасяленцкія пункты. Далёкарайсаюз, Далёкарыбаксаюз абавязаны дастаўляць кваліфікаваным сматужнікам перасяленцам на Далёкі Усход сродкі вытворчасьці-сыравіну, паўфабрыкаты. Перасяляючымся-прамысловым кваліфікаваным выдаюцца пазыкі, рамесьніцкае прамысловае абсталяваньне і дадатковыя крэдыты Усекабанку. Беспрапоўным прамысловым рабочым, зарэгістраваным на біржы працы, могуць перасяляцца толькі ў тым выпадку, калі жадаюць заняцца на Далёкім Усходзе сельскай гаспадаркай.

На дапамогу грамадзкай запашцы.

Народны Камісар Земляробства тав. Кубяк прапанаваў мясцовым зямельным органам ужыць усе захады да поўнага забясьпечаньня камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі зямельнымі ўгодзьдзямі для грамадзкае запашкі. Пры адводзе зямляў камітэтам сялянскае ўзаемадапамогі павінны дапасоўвацца да бядняцкіх калектываў; ім павінны адводзіцце лепшыя і найбольш выгадныя землі, прычым трэба прадугледжваць магчымасьць умацаваньня і пашырэньня грамадзкіх запашак камітэтаў сялянскае ўзаемадапамогі.

Паход трактараў.

ДНЕПРАПЯТРОЎСК, 25-3. Днепрасаюз арганізаваў да вясеньняга севу трактарную калёну ў 20 трактараў. Першая частка калёны ў складзе 10 трактараў ужо вышла ў паход і прыбыла ў Блізніцоўскі райён.

МАСАВАЕ АБУРЭНЬНЕ РАБОЧЫХ СУПРОЦЬ ВЫСТУПЛЕНЬНЯЎ ТРОЦКАГА.

ХАРКАЎ, 26-3. З розных месцаў Украіны паступаюць водгукі рабочых на выступленьні Троцкага ў ангельскай і амэрыканскай буржуазнай прэсе.

У Луганску адчыненыя партыйныя сходы на прадпрыёмствах адногалосна адабраюць высылку Троцкага за граніцу і кляймяць ганьбаю яго рэнегацкую дзейнасьць. Кіеўскія рабочыя першае друкарні адабраюць меры партыі ў адносіне трацкісцкае апазіцыі і вітаюць высылку Троцкага за межы СССР

У Адэсе агульны сход рабочых цукровага заводу імя Благаёва ганьбіць здраду Троцкага. Сход рабочых адэскае электрастанцыі адаслаў гамбурскім рабочым калектыўны ліст, у якім абвяргаюць паклёп Троцкага на краіну саветаў і паведамляюць аб дасягненьнях савецкага ўраду за 11 год існаваньня савецкай улады.

У Мікалаеве на ўсіх цэхах заводу імя Марці адбыліся сходы рабочых, якія заяўляюць: «На паклёп Троцкага мы адкажам узмацненьнем вытворчае дысцыпліны і зьніжэньнем сабекошту прадукцыі, каб перамагчы тыя цяжкасьці, якія стаяць перад краінай». Рабочыя аднадушна выказаліся за ўжыцьцё супроць трацкістаў самых рашучых мер.

РАШУЧАЯ БАРАЦЬБА СУПРОЦЬ ШКОДНІКАЎ ВЫТВОРЧАСЬЦІ.

АДЭСА, 26-3. У горадзе разгарнулася шырокая грамадзкая кампанія барацьбы супроць парушэньняў працоўнае дысцыпліны. Пракуратура ў тэрміновым парадку скончыла сьледзтва па 3-х справах, выкрываючых дрэнныя адносіны некаторых рабочых да варштатаў, вытворчае шкодніцтва і сымуляцыю.

На суконнай фабрыцы імя Сталіна за апошні час назіраюцца больш частыя выпадкі прастою машын з прычыны сапсаваньня варштатаў. Гэта выклікала падазрэньне ў намераным шкодніцтве. Некаторыя рабочыя знаходзілі ў варштатах цьвікі, якія затрымлівалі ход машын, канаты і пасы былі папсаваны. Сьледзтва выявіла, што рабочыя Айцут і Ціхоцкі сыстэматычна займаліся псаваньнем варштатаў, каб выклікаць прастой.

Айцут і Ціхоцкі ўгаварвалі многіх рабочых скараціць выпрацоўку нітак у два разы і наогул менш працаваць. У бліжэйшыя дні адбудзецца паказальны працэс над шкоднікамі. Рабочыя заводу, абураныя гэтым шкодніцтвам, вылучылі грамадзкага абвінаваўцу. Пракуратураю прыцягнут да адказнасьці таксама рабочы фальсэўчык заводу Рудмэталгандлю Гладун, які ў працягу двох год займаўся сымуляцыяй і шкодніцтвам. Гладун, анальваючы сам сабе ногі і рукі, у працягу трох месяцаў атрымаў з страхкасы 400 руб.

Гэтымі днямі адбудзецца паказальны працэс на справе групы міліцыянэраў і пажарных лесапільнага заводу «Лесаэкспарт», якія кінуўшы працу без дагляду наладзілі п'янку і ў п'яным выглядзе адмовіліся пусьціць рабочых на завод.

ПАСЫЛКА ПРАЦАЎНІКОЎ НА ВЁСКУ.

МАСКВА, 25-3. ЦК УсеКП(б) пастанавіў накіраваць 90 проц. усіх аканчваючых у 1929 г. камвузы і курсы павятовых партыйных працаўнікоў на партпрацу ў сельскія райёны найбольш важных хлебазагатоўчых і сыравінных округ. Аграспрэду і АППА ЦК даручана ўстанавіць плян разьмеркаваньня па арганізацыях скончыўшых Саратаўскі, Урала-Сібірскі, Сярэдня-азіяцкі, Татарскі і Паўночна-Каўказкі Камуністычны універсытэт. З складу канчаючых Сьвярдлоўскі і Ленінградскі Камуністычныя універсытэты 25 чалавек павінны быць вылучаны для працы ў працгрупах ЦК. Усе канчаючыя Кам. універсытэты працоўных Усходу і Камуністычныя універсытэты нацыянальных меншасьцяй Захаду накіроўваюцца для працы ў нацыянальных раёнах. Апрача таго ЦК даручыў Аграспрэду распрацаваць і падаць на зацьверджаньне ЦК праэкт мабілізацыі адказных працаўнікоў для працы ў сельскіх раёнах найбольш важных хлебазагатоўчых і сыравінных округ.

Абсьледаваньне стану каапэрацыйных цэн.

Цэнтральная камісія па барацьбе з павышэньнем розьнічных цэн, пастанавіла прапанаваць усім каапэрацыйным цэнтрам саюзных рэспублік неадкладна распачаць абсьледаваньне стану розьнічных цэн на мясцох.

У Саюзных рэспубліках, апрача РСФСР, павінна быць абсьледавана ня менш 5 раёнаў у кожнай рэспубліцы. Вынікі абсьледаваньня павінны быць паведамлены цэнтральнай камісіі не пазьней 25 красавіка.

Выпярэдніцтва рабочых Масквы і Паволожжа.

На ініцыятыве рэдакцыі «Рабочай Масквы» 11 найбольш буйных маскоўскіх заводаў і фабрык („Серп и Молот", завод ГЭТ, Падольскі і інш.) арганізуюць перакліч-выпярэдніцтва з сялянамі Сярэдняга Паволожжа. Прычынаю да гэтага выпярэдніцтва паслужыла правадзіміая МСПО кампрактыцыя насеваў у Сярэдня-Волскай вобласьці. Асноўны лёзунг перакліч—умацаваньне палітычнае і вытворчае сьмычкі паміж рабочымі буйнейшага прамысловага раёну і сялянамі Паволожжа.

Буйныя посьпехі азнафты.

БАКУ, 25-3. Акадэмік Фэрсман, які стаіць на чале камісіі Акадэміі Навук, прыбыўшай у Баку для высьветленьня пытаньняў, зьвязаных з разьвіцьцём хімічнае прамысловасьці Саюзу, у гутарцы па пытаньню аб выніках пабыту камісіі ў Баку падкрэсьліў значэньне вялізных залежаў ёду. Павіншаваўшы аб выніках азнаямленьня камісіі з асноўнымі момантамі гаспадаркі Азнафты, Фэрсман заявіў: «Да гэтае пары мы ня можам забыць таго ўражаньня, якое зрабілі на нас вялізарныя дасягненьні Азнафты за кароткі тэрмін часу».

Новы элеватар.

НІКАЛАЕЎ, 23-3. У Нікалаеве будуецца элеватар ёмкасьцю ў 85 тысяч тон. Частка элеватара, разьлічаная на 40 тысяч тон, павінна быць скончана ў кастрычніку. Зусім нечакана для будаўнікоў элеватара, экспартхлеб узьняў пытаньне аб кансэрвацыі пабудовы на 1-2 гады. Кансэрвацыя выклічэ парушэньне шэрагу дагавораў і бескарысныя выдаткі на утрыманьне канторы ў часе кансэрвацыйнага перыяду. Усё гэта дасьць ня менш 260 тысяч руб. страты. Акруговыя арганізацыі катэгарычна пратэстуюць супроць пастановы экспартхлебу і ўзьнялі хадайніцтва перад адпаведнымі органамі аб адмене гэтае пастановы.

Маленькі „канцлер" Гржэзінскі і нямецкі пралетарыят

Прускі міністр унутраных спраў сацыял-дэмакрат Гржэзінскі зрабіў «запретное предупреждение» нямецкай рабочай клясе.

Пану Гржэзінскаму, а разам з ім і ўсяму каліцыйнаму буржуазна-сацыял-дэмакратычнаму ўраду Нямеччыны робіцца не па сабе ад апошніх посьпехаў рэвалюцыйнага крыла нямецкага рабочага руху. Шырокае пранікненьне камуністаў у масавыя рабочыя арганізацыі, рост уплыву кампартыі сярод фабзавкомаў пагражаюць падарваць важнейшую апору буржуазеі—сацыял-дэмакратыю і яе ўплыў у рабочай клясе. Разам в тым яно б'е па ўсей палітыцы нямецкае буржуазеі, якая знаходзіцца зараз перад новай задачай—далейшага перакладаньня на плечы рабочай клясы новых цяжар, зьвязаных з адраджэньнем імпэрыялізму ў Нямеччыне.

І пан Гржэзінскі, атрымаўшы адведны загад аб буйнае буржуазеі, пускаецца ў паход супроць нямецкае рабочае клясы, імкнучыся пры дапамозе асаднага становішча і сыстэмы тэрору загнаць нямецкую кампартыю ў падполье і пазбавіць яе магчымасьці весьці адкрытую барацьбу за кіраўніцтва рабочай клясай і супроць паступу нямецкага капіталу. Натуральна, што злучаны напіск буржуазеі і сацыял-дэмакратаў ня можа ня ўпдываць рэвалюцыянізуючы на рабочую клясу, бо ён б'е па непасрэдных матар'яльных інтарэсах рабочых і ў дадатак да гэтага—нератвае іх эканамічныя арганізацыі, дзе яны спадзяюцца знайсьці абарону супроць паступу капіталу, у асабісты паліцэйскі вучастак. Таму сотні тысяч рабочых, яшчэ ўчора сьледаваўшых за лёзунгамі сацыял-дэмакратаў, сёньня пераходзяць на бок кампартыі.

Сучасныя выбары ў фабзавкомы прынесьлі вялізныя посьпехі камуністам.

Гэткія факты, як заваёва камуністамі фабзавкомаў бэрлінскага гарадзкога транспарту, бохунскіх сталяліцейных заводаў і дзесяткаў вугольных капальняў у Рурскім басэйне, сьведчаць аб вялізным зруху ў шэрагах рабочае клясы. Яшчэ надаўна правадыры нямецкае кампартыі зазначалі, як на сваю слабасьць на той факт, што камуністы канавалі на сярэдніх і дробных прадпрыёмствах. Выбары ў фабзавкомы паказваюць, што КП Нямеччыны шырокім фронтам пранікае цяпер на буйныя прадпрыёмствы.

Асноўны вывад з гэтага паступу пана Гржэзінскага той, што Нямеччына ўступае ў такі пэрыяд разьвіцьця капіталізму, калі нават у такой прамыслова-разьвітай краіне «парлямэнтарныя» дэмакратычныя мэтады робіцца нед

Пастанова Прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б

АБ УЗМАЦНЕНЬНІ РЭАГАВАНЬНЯ НА КРЫТЫКУ Ў ДРУКУ І НАСЬЦЕНГАЗЭТАХ *).

Зробленая ЦКК НК РСІ Бел. сумесна з рэдакцыямі пасобных газэт, з прыцягненьнем рабкораў, праверка рэагаваньня на заметкі ў друку і насьценгазэтах паказвае, што, ня гледзячы на шэраг кіруючых дырэктыў аб абавязковым рэагаваньні на крытыку ў друку і на некаторае паляпшэньне ў гэтым напрамку за апошнее паўгодзьдзе—справа гэта ў агульным пастаўлена ятчэ нездавальняюча.

Прэзыдыум ЦКК КП(б)Б на падставе праверкі адзначае, што дзейственасьці самакрытыкі ў друку ятчэ да гэтага часу перашкаджае бюракратычнае супраціўленьне дзяржапарату і наўважлівыя адносіны да запатрабаваньняў мас з боку пасобных праф. і парт. органаў ячэек, што знаходзіць адбітак у такіх правах бюракратычных адносін да самакрытыкі ў друку, як цягчына і надзвычайная працягласьць расьсьледваньняў заметак, нездавальняючая якасьць адказаў—замест абгрунтованых адказаў і водгукаў на заметкі—ва многіх выпадках наглядаюцца фармальныя, бюракратычныя адносіны «абвярганьні» і досыць часта—зьявішчы поўнага ігнараваньня заметак у друку.

У мэтах узмацненьня дзейственасьці крытыкі ў друку ўстанавіць:

1. Асноўнымі органамі на мясцох, якія павінны ўсямерна садзейнічаць своечасоваму і дзеловому рэагаваньню на заметкі ў друкованых і насьценных газэтах—зьяўляюцца фабавмясцкомы і партячэйкі.

На буйных прадпрыёмствах і ва ўстановах лічыць мэтазгодным арганізацыю адведна пастановам 4-й уесаюзнай нарады рабселькораў (лістапад—сьнежань 1928 г.) спэцыяльных бюро дасягненьняў пры рэдкалегіях насьценгазэт, задача якіх—забясьпечыць дзейственасьць рабселькораўскіх заметак у насьценгазэтах. Бюро дасягненьняў павінна складацца з прадстаўнікоў рэдкалегіі, рабкораў, раб. засяседаля бюро скаргаў РСІ ці члена гарсавету, фабавмясцкому, партячэйкі, а таксама прадстаўніка адміністрацыі. Асноўная прана бюро—гэта наладжваньне расьсьледваньняў і праверка выкананьня прапаноў як на заметках у насьценгазэтах, так і па заметках у друкаваных газэтах, якія датычаць данага прадпрыёмства ці ўстановы, а таксама вядзеньне вучоту дзейственасьці заметак і асьвятленьне ў друку вынікаў заметак. Да працы па расьсьледваньні заметак бюро дасягненьняў прыцягваюць рабкораў, нізавы парт. і праф. актыў дэпутатаў савэтаў, дэлегатак, «лёгкую кавалерыю» і інш.

Расьсьледваньні, якія патрабуюць умяшаньня органаў РСІ ці пракуратуры,—перадаюцца апошнім бюро дасягненьняў непасрэдна (падрабязнае палажэньне аб бюро дасягненьняў апублікавана ў пастановах 4-й уесаюзнай нарады рабселькораў—лістапад сьнежань 1928 г.).

2. Побач з гэтым абавязаць адміністрацыяў устанавіць сталы нагляд за заметкамі ў мясцовых і цэнтральных газэтах і весьці спэцыяльны вучот гэтым заметкам, каму, на які тэрмін даручана расьсьледваньне, ці дача адказу на заметкі і што фактычна па ёй праведзена ў жыцьцё.

Кіраўніком прадпрыёмстваў і ўстаноў неабходна даваць на заметкі зусім правераныя адказы, у сэрадзведных выпадках рабіць жывую праверку фактаў і, толькі грунтуючыся на гэткіх даных, даваць пісьмовыя адказы ў газэту (насьлка адказаў—пісьмовых—у рэдакцыі газэт бязумоўна, абавязкова). Паказаць кіраўніком, што даручэньні па расьсьледваньні заметак павінны даваца толькі зусім правераным на працы прадпрыёмстваў, пры гэтым катэгарычна забараніць дачу такіх даручэньняў выкрываемым (разаблачаемым) у заметцы прадпрыёмствам.

У працы па расьсьледваньні заметак і дачы адказаў на іх павінна быць устаноўлена ўвязка паміж адміністрацыяй і бюро дасягненьняў ці іншымі нізавымі расьсьледвацельскімі камісіямі.

3. Лічыць, што няўважлівыя адносіны да рэагаваньня на рабселькораўскія заметкі і дача па іх безпадстаўных абвяржэньняў павінны разглядацца, як найвярнейшая аднака загнівання апарату, бо гэта паказвае, што ў даным апарацэ бюракратычныя скажэньні прыдушаць сабою ініцыятыву ў галіне зьнішчэньня недахопаў;

а) выходзячы з гэтага неабходна да ўсіх выпадкаў сыстаматычнага ігнараваньня рабселькораўскіх заметак ці «абвярганьня» прыцягваць да суловай адказнасьці, як за вэчынства, вінаватых у ігнараваньні і фармальных і бюракратычных адносінах да крытыкі ў друку;

б) таксама трэба расцэньваць, як бюракратычнае супраціўленьне крытыцы ў друку і заслугоўваючымі суровых мер пакараньня, аж да прыцягненьня да судовай адказнасьці—наглядаючыяся факты адказаў на заметкі, якія абмежаваны адным толькі канстатаваньнем ці паведамленьнем аб выніках расьсьледваньня бяз прыняцьця сапраўдных мер па хутчэйшым зьнішчэньні ненармальнасьцяў, адзначаных у заметках;

в) прызнаць мэтазгодным у бліжэйшы час правесьці некалькі судовых паказальных працэсаў на прадпрыёмствах і ва ўстановах адносна шматлікіх, злосных, бюракратычных абвяржэньняў на заметкі і прапановы рабочых (у тым выпадку, калі будзе ўстаноўлена бясспрэчнасьць наўгрунтаванасьці адказу);

г) у тых выпадках, калі ўстанаўляецца асабістая віноўнасьць у дачы няправільных адказаў, ці цеганіны з дачай адказаў з боку асобных прапаўнікоў апарату—адміністратары павінны ўжываць да іх адміністрацыйныя спагнаньні, паведаміўшы аб гэтым праз газэту і загады.

4. Абавязаць усіх кіраўнікоў устаноў і прадпрыёмстваў прыняць рашучыя меры да больш хуткага расьсьледваньня і насылкі адказаў на рабселькораўскія заметкі ва ўсякім выпадку.

а) па заметках, якія патрабуюць мерапрыёмстваў адміністрацыйным парадку, даваць адказ на працягу ня больш тыдню з моманту зьмяшчэньня ці атрыманьня заметкі;

б) па заметках, патрабуючых расьсьледваньня на мясцох (па пэрыферыі), таксама даваць больш хуткія адказы, ва ўсякім выпадку на працягу ня больш 2-3 тыдняў.

У гэтых мэтах цэнтральным і акруговым установам трэба як мага скарачаць колькасьць пэрадатачных інстанцый, а ў больш важных выпадках—рабіць жывое расьсьледваньне.

5. Прызнаць абсалютна непрымлімымі няўважлівыя, пасыўныя адносіны нізавых парт. і праф. органаў да газэтных заметак, а таксама недапушчальную бязьдзейнасьць нізавых органаў да фактаў бюракратычных адносін адміністратараў да газэтных заметак, асабліва ў адносінах да тых заметак, дзе закранаюцца пытаньні данага прадпрыёмства ці ўстановы:

а) нізавыя органы павінны актыўна ўмяшацца ў справу рэагаваньня на газэтныя заметкі, падштурхоўваючы адміністрацыю да хуткага сапраўднага зьнішчэньня крытыкуемых недахопаў і дачы грунтоўных адказаў, а таксама абгаворваючы на сваіх пасяджэньнях даведаныя ў газэту пасобныя адказы з упэўненьнем у гэтую справу нізавых масавых органаў, даючы гэткім чынам дадатны прыклад уважлівага і хуткага рэагаваньня на крытыку ў друку;

б) нізавыя парт. і праф. органы павінны першымі—як самастойна, так і праз органы КК-РСІ, пракуратуры, суду і г. д.—праяўляць ініцыятыву ва ўзбуджэньні спраў аб прыцягненьні да адказнасьці вінаватых у бюракратычных адносінах да самакрытыкі. Нярэгулярна нізавымі органамі мер у гэтым напрамку павінна разглядацца, як невыкананьне дырэктыў партыі аб самакрытыцы;

в) партячэйкі павінны ўлічваць прапановы і факты з заметак у сваёй бягучай дзейнасьці ў сэнсе скарыстаньня іх у працы і вымяраньня такіх мерапрыёмстваў, якія зьнішчалі-б выкрытыя недахопы і выпраўлялі ўсю сыстэму працы прадпрыёмства ці ўстановы.

6. Апрача ўсіх вышэйпаказаных прапаноў,—асобна ў адносінах да насьценгазэт, улічваючы іх вялізнае значэньне на прадпрыёмствах (асабліва друкаваных) і ва ўстановах—прызнаць неабходнымі:

а) зьвярнуць увагу партячэек і фабзавкомаў на неабходнасьць значнага павышэньня агульнага кіраваньня з іх боку прадай рэдкалегій насьценгазэт шляхам пэрыядычнага заслухоўваньня дакладаў рэдкалегій, вынясеньня гэткіх дакладаў для абгаварэньня на парт. сходах і шырокіх рабочых сходах. Асабліва важна дабіцца, каб парт. ячэйкі і фабзавмясцкомы дапамагалі рэдкалегіям у справе своечасовага рэагаваньня на заметкі з боку адміністрацыі;

б) парткомам і нізавым парт. і праф. ячэйкам павесьці рашучую барацьбу з хуліганскімі адносінамі да насьценгазэт, зрывам цэльных нумароў выкрываючага характару, ці асобных рэзкіх заметак, карыкатур, псаваньня такіх заметак розным недапушчальным надпісамі і г. д. Ва ўсіх такіх выпадках трэба ствараць грамадзкую думку рабочых і служачых у сэнсе рашучага асуджэньня гэткіх зьявішч і прыцягваць вінаватых да строгай судовай адказнасьці;

в) рэдкалегіі павінны больш настойліва і рашуча дабівацца рэальных вынікаў на заметках, ня спыняючыся ў патрэбных выпадках перад своечасовым у выкошэйшыя органы—КК-РСІ, партком, пракуратуру і г. д.;

г) рэдкалегіям неабходна ўстанавіць сталыя куткі ў газэтах,—дзе зьмяшчаць адказы адміністрацыі і водгукі на заметкі, што будзе заахвочваць да большага ўдзелу мас у працы насьценгазэт;

д) рэдкалегіям трэба ўстанавіць шчыльную сувязь з рэдакцыямі друкаваных газэт. З боку апошніх рэдкалегіям павінна аказвацца рэгулярная інструкцыйная дапамога, садзейнічанне ў арганізацыі і разгортваньні працы з рабселькорамі;

е) таксама рэдкалегіям трэба ўстанавіць сувязь з судова-сьледчымі органамі і пракуратурай шляхам перадачы матар'ялаў выкрываючага характару, патрабуючага рэагаваньня ў судовым парадку.

Абавязаць усіх кіраўнікоў прадпрыёмстваў і ўстаноў, парт., праф. і грамадзкіх органаў як цэнтральных і акруговых, так асабліва ў раёнах—прыняць адведныя меры, якія-б забясьпечылі правядзеньне ў жыцьцё (у сваіх установах) гэтых прапаноў ЦКК-НК РСІ па рэагаваньні на заметкі ў друку і насьценгазэтах.

Старшыня ЦКК і Нарком РСІ Бел. КАЛНІН.

*) Пастанова друкуецца ў скарочаным выглядзе. Поўны тэкст прадугледжвае таксама дырэктывы па паляпшэньні пастановаў расьсьледваньня газэтных заметак як у рэдакцыях газэт, так і па лініі судова-сьледчых органаў і ў АКК-РСІ, а таксама аб сувязі органаў КК-РСІ з насьценгазэтамі.

У Прэзыдыуме ЦВК БССР.

НАЗНАЧЭНЬНЕ Т. БАРАШКІ.

Кандыдат у члены прэзыдыуму ЦВК БССР т. Барашка назначан членам камісіі Прыватных Амнісый пры прэзыдыуме ЦВК БССР.

НОВЫ СТАРШЫНЯ ГРАМАДЗЯНСКАЙ КАСАЦЫЙНАЙ КАЛЕГІІ.

Прэзыдыум ЦВК БССР назначыў старшынёй Грамадзянскай Касацыйнай Калегіі Штайера Сьцяпана Сьцяпанавіча замест т. Зыбко, і які прызначан старшынёй Асобай Калегіі Вышэйшага Кантролю па вялікіх справах пры Наркамземе БССР.

Т.Т. АСТРОЎСКІ І ГІНЗБУРГ—ЧЛЕНЫ ВЯРХОЎНАГА СУДУ.

Членамі Вярхоўнага Суду БССР назначаны Астроўскі Канстантын Васільевіч і Гінзбург Уладзімер Рыгоравіч.

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Абураючы выпадак.

(*Па тэлеграфу*).

МАЗЫР, 26-3. У вёсцы Хамічах, Мазырскай акругі кулакі-хуліганы напалі на бедняка селяніна Яўтушэнку і моцна яго зьбілі за тое, што ён агітаваў і галасаваў на сходзе сялян за самаабкладаньне.

ШКОЛЫ НА ФРОНЦЕ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ.

Магілёў, 26-III. Вяліка-Літоўская і Мала-Ліпаўскія школы маюць права лічыцца ўзорнымі па той працы, якую яны вядуць па перабудове сельскае гаспадаркі.

Некаторыя гаспадаркі завялі ў сябе вучот. Гэта—пад уплывам вучняў, якія ў школе даведаліся, што такое плян і вучот у сельскай гаспадарцы.

Пры школьных чырвоных кутках працуюць сельска-гаспадарчыя гурткі, адкуль сялянства бярэ веды па сельскай гаспадарцы: гурткі маюць кніжкі, выпісваюцца часопісі.

Школы прынялі ўдзел у бягучай пасеўкампаніі. Растлумачана пастанова ўраду аб падвышэньні ўраджайнасьці і новы закон аб сельска-гаспадарчым падатку. Дзякуючы школе, сяляне будуць сеяць адсартаваным насеньнем. Вучні праводзяць праверку насеньня на ўходжасьць.

У мінулым годзе праароблена выпіска рознага насеньня (карняплодаў і інш.), сёлета мяркуецца выпісаць насеньня 120 пудоў.

Школа шэфствуе над 6 гаспадаркамі, у якіх уводзяцца розныя культурныя палепшаньні.

Павінна быць адзначана праца па калектывізацыі. Як дарослыя, гэтак і вучні ведаюць, што такое камуна, арцель. Зацьверджаны статуты: у М. Ліпаўцы—арцелі, у В. Ліпаўцы—камуны. Падрыхтавана глеба для пераходу на калгасны статут усе вёскі. Трэба, каб райённыя працаўнікі выехалі ў вёску, працягнулі-б настаўніцкую працу, далі-б розныя практычныя растлумачэньні, узялі на сябе арганізацыю новага вялікага калгасу. **Квік.**

Ахвяра касы ашчаднасьці.

Як і ўсюды, у Высачанскім раёне ў лютым месяцы быў абвешчан двухтыднёвік кас ашчаднасьці. Мабілізаваліся саюзы, пашла праца. Машыністка РВК т. Цярэнцьева пашла ў крэдытнае таварыства для ўцягненьня ўкладчыкаў у касу ашчаднасьці.

Але не пашанцавала беднай Цярэнцьевай. На яе біду ў той час, калі яна ўжо пачала пісаць укладны лістох, у памяшканьне праўленьня зайшоў член праўленьня таварыства т. Мядзьведзяў і, пачуўшы агітацыю за вярбоўку ўкладаў, вельмі абурыўся. Як, чаму, на якой падставе і ў памяшканьні крэдытнага таварыства праводзіцца вярбоўка ўкладчыкаў хас ашчаднасьці, калі такія-ж уклады прымаюцца і таварыствам. Закрычаў ён на машыністку і прапанаваў ёй пакінуць памяшканьне.

Здавалася, што на гэтым будзе скончана, але пакрыўджаны Мядзьведзяў не супакоіўся і піша заяву ў суд аб прыцягненьні да адказнасьці Цярэнцьёвай за абразу «пры выкананьні службовых абавязкаў».

І вось тут з-за галавацяпства і бюракратызму і пашла гуляць валакітушка. Судзьдзя накіраваў заяву ў міліцыю, справавод, як і належыць, у папку «на даклад», начальнік міліцыі даручае расьсьледваць свайму памоцніку (сур'ёзная справа) і ў трох тэхнічных працаўнікоў-сьведак займаюць па 2 службовыя гадзіны на допыт. Перапіска для выкананьня допыту на райёне пападае да старшага міліцыянэра для допыту сьведак інцыдэнта-сялян.

Канец—нявіноўнасьць Цярэнцьевай і накіраваньне справы для спыненьня. Вось і агітуй пасьля гэтага за ашчаднасьць. **Нялюдзімы.**

2 царквы і 2 сынагогі—для культпатрэб.

Магілёў, 26-3. *На першы пленум Магілёўскага гарсавету зьявіліся рабочыя, чырвонаармейцы і саматужнікі, каб адстойваць свае запатрабаваньні аб перадачы для культурных патрэб будынкаў рэлігійных культаў. Гарсавет здаволіў запатрабаваньні працоўных, ухваліўшы перадаць будынкі 2 цэркваў і 2 сынагог, з якіх 1 царква («трохсвятительская») і 1 сынагога («Цукермана») маюць вельмі добрыя будынкі.*

Гвалтаўніка вычысьцілі.

Быхаў, 26-3. Правёўшы сход беднаты ў вёсцы Віляхоўцы, старшыня Тошчыцкага сяльсавецкага таварыства Вінаградаў, ён-жа сэкратар мясцовае парт'ячэйкі, накіраваўся ў кватэру мясцовае настаўніцы.

Вінаградаў пачаў прыставаць да настаўніцы з «ласкамі», але бяз посьпеху. Нарэшце, ён кінуўся на настаўніцу в намерам згвалціць;ахвяра змагалася, пачала крычаць «ратуйце».

Гаспадары хаты за сьценкаю прачнуліся, але баяліся зайсьці, бо чулі за сьцяною „маўчы—буду страляць", абмежаваліся тым, што захадзілі па хаце, чым і выратавалі настаўніцу.

Доктар—хуліган.

(г. Ворша).

У Аршанскай рабочай амбуляторыі ёсьць доктар Бродзкі. Гэты доктар ятчэ ніводнага дню ня абышоўся, каб з кім-небудзь з хворых не палаяцца. Як толькі Бродзкі бачыць, што сабралася шмат хворых на прыём, дык ён некалькі чалавек прыме, а апошніх добра палаяўшы прагоніць.

Бродзкі вылаяў рабочага Курэзнера і ня прыняў яго, вылаяў і ня прыняў хворую супрацоўніцу АВК. Супрацоўніцу АВК зарэгістравалі і картку ўжо выдалі на рукі, як Бродзкі прыняўшы трох хворых адмовіў у прыёме, ня гледзячы на тое, што да канца прыёму заставалася ятчэ каля гадзіны.

За лаянкі, грубасьць застрахаваныя г. Воршы на справаздачным сходзе затрабавалі зьмяніць доктара Бродзкага, але нічога пакуль што ятчэ нячутно. **Аршанец.**

ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКІ ВЕЧАР,

ПРЫСЬВЕЧАНЫ ЛІТАРАТУРНА-ТЭАТРАЛЬНАЙ ДЗЕЙНАСЬЦІ ГАЛУБКА.

Урачысты вечар, прысьвечаны літаратару і артысту Ўладыславу Язэпавічу Галубку, з прычыны наданьня яму годнасьці народнага артысты, адчыняе Міхась Чарот.

У прэзыдыум запрашаюцца прадстаўнікі літаратурных аб'яднаньняў БелАПП'а, Узвышша, Нам. Наркамасьветы тав. Слонім і іншыя.

Над вопліскі ўсёй залі ў ганаровы прэзыдыум запрашаюцца т. т. Гамарнік, Васілевіч, Чарвякоў, Галадзед, Стасевіч, Ігнатоўскі.

З дакладам аб літаратурнай і тэатральнай дзейнасьці У. Я. Галубка выступіў пісьменьнік Цішка Гартны.

Першыя спробы ігры Галубка зьявіліся ятчэ ў 1908 годзе, у адзінай тады крыніцы беларускага друкаванага слова „Наша Ніва".

У пэрыяд з 1908 да 1915 году Галубок у „Нашай Ніве" зьмяшчае цэлы шэраг навель, вершаў і гэтак далей. Асаблівай увагі з твораў таго часу заслугоўваюць навэлы «Навальніца» і вершы „Будучыня" і «Сярмяжнік». Галубка не здавальняе адно «пісаньне», ён становіцца драматургам і артыстам. Навакол сябе ён яднае рабочых чыгуначнікаў, у яго драматычны гурток ідуць друкары, настаўнікі і іншыя. Галубок пачынае займацца драматургіяй: ён піша п'есы для свайго драматычнага гуртка. Першыя п'есы, якія выйшлі з пад пяра Галубка—«Бязьвінная кроў», „Апошняе спатканьне» і «Пісаравы імяніны».

Трэба дзівіцца надзвычайнай энэргіі Галубка: увечары ён грае ў спэктаклі, удзень урыўкамі піша свае драмы, п'есы. Тэатр Галубка працуе бяз ніякай дапамогі. Асабліва цяжка было працаваць Галубку ў час польскай акупацыі, пад канец якой ён едзе ў Слуцак, дзе арганізоўвае аматарскую трупу. Зразумела, польскім панам прыйшлося не па густу тэатральная праца Галубка, калі ў сваіх пастаноўках ён бічаваў гэтых паноў, і Галубку прыйшлося пакінуць Слуцак.

Толькі з прыходам савецкай улады Ўладыслаў Галубок прыблізна ў пачатку 1921 году зноў арганізуе беларускую трупу.

З канца 1921 году Галубка пачынаюць ведаць у ваколіцах Менску. Яго пастаноўкамі захапляліся працоўныя масы, і трупа Галубка стала жаданым госьцем у кожным рабочым клюбе.

Бяз усялякае дапамогі 1921, 22 23 і 24 гады трупа Галубка аб'язьдзіла шмат куткоў Савецкай Беларусі. Толькі з 1925 г. на Галубка пачынаюць зварочваць увагу, і Наркамасьветы даў труппе яго невялікую грашовую дапамогу. Разам з дапамогай Галубку даюць і заданьне паехаць абслужыць пастаноўкамі Мазырскую акругу і ён з гонарам выканаў гэтае заданьне.

З таго часу Наркамасьветы трупе Галубка надаў назву Беларускага Дзяржаўнага Вандроўнага Тэатру.

Уся чыннасьць Ул. Галубка за час з 1914 да 1928 г. зьяўляецца самаадданай працай на карысьць беларускай пралетарскай культуры і тэатру. Адданасьць Уладыслава Язэпавіча Галубка поўнасьцю ацэнена ўрадам БССР, які надаў яму ганаровае званьне народнага артыста.

У заключэньне Цішка Гартны выказвае ўпэўненасьць, што Галубок з ятчэ большай адданасьцю будзе весьці сваю вялікую працу і прынясе ятчэ многа карысьці беларускім працоўным гушчам.

Ад імя НКА БССР тав. Галубка вітае нам. Нар. Кам. Асьветы т. Слонім, Наданьне т. Галубку такога ганаровага званьня зьяўляецца падагуленьнем вялікай працы яго на карысьць беларускай тэатральнай справы. Трэба, кажа т. Слонім, мець надзвычайна вялікую бадзёрасьць, вялікае культурнае пачуцьцё, каб у цяжкія гады царызму будаваць асновы беларускай пралетарскай культуры. Тав. Слонім зачытвае і перадае Галубку грамату аб наданьні яму годнасьці народнага артыста.

Горача віталі народнага артыста прадстаўнікі літаратурных аб'яднаньняў «Полымя», «БелАПП'а», «Узвышша» прадстаўнікі таварыства беларускіх драматургаў і кампазытараў, Беларускай Дзяржаўнай капэлі і ад калектыву Бел. Дзярж. Вандроўнага Тэатру. „Полымя" прыпадняесла яму адрас.

Міхась Чарот зачытвае прывітальныя тэлеграмы Галубку ад Бел. Дзяржаўнага Яўрэйскага тэатру і ад дырэктара і рэжысэра гэтага тэатру.

Гучную авацыяй сустракае грамадзтва Галубка. У адказе на ўсе прывітаньні, ён зазначае, што наш маладняк-артысты расьлі і рабілі сваю вялікую справу на савецкіх драйджах. Я вельмі шчасьлівы, што змог прынесьці карысьць працоўным. У мяне, кажа Галубок, ня было больш шчасьлівага моманту ў жыцьці, як той, калі пасьля пастаноўкі ў адной прымежнай вёсцы батракі перадалі мне лапці. Гэтыя лапці зрабілі рэвалюцыю тут, зробяць яны яе і там, за межамі. Мы верым, што наш тэатр будзе з часам працаваць у савецкай Вільні і ў савецкай Горадні, і я тады скажу працоўным, што я самы шчасьлівы чалавек.

* * *

Пасьля ўрачыстага пасяджэньня Вандроўным Тэатрам пры ўдзеле студэнтаў музтэхнікуму арганізавана была мастацкая частка. Вось трэці акт п'есы Ул. Галубка „Плытагоны" едуць плытагоны, далёка чутна песьня, а вось і сватаньне... Усё больш і больш зьяўляецца дзеячых асоб. Артысты ўпэўнены, зусім свабодна трымаюць сябе на гэтай вялікай сцэне так як і ў вёсцы. Вопліскі. Гэта зьявіўся плытнік Пацук—Галубок. Усё больш і больш захапляецца публіка і весела настройваецца гледачы на камічныя моманты сватаньня гэроя п'есы.

У чацьвертым акце—вясельлі, тэатр поўнасьцю аўладаў гледачом. Тут ён паказаў дасканалую ігру акторaў.

Музыка—скрыпка, цымбалы, бубен, гармонік, а таксама танцы сватоў і моладзі усё гэта дало гледачу надзвычайна яскравы, маляўнічы абразок вясковага вясельля.

Добрае ўражаньне робіць кляса народных інструмантаў музтэхнікуму пад кіраўніцтвам т. Захара. Аб гэтым часта пісалася. Хочацца толькі ятчэ раз дадаць, што патрэбна большая ўвага гэтай маладой цікавай і неабходнай арганізацыі. Пасьля выступленьня маладога скрыпача-студэнта музтэхнікуму і артыста В. Сэляха на сцэне зьявілася вядомае ўсім, усімі любімае музычнае трыо на чале з Галубком.

На гэты раз шырокую праграму даў хор тэатру пад кір. т. Сакалоўскага у рэпэртуары асабліва шырокае месца займаюць гарманізаваныя народныя песьні, што зьяўляецца вельмі каштоўным. У заключэньне тэатр паказаў свой балет. „Лявоніха" выканана так цікава, як яна дагэтуль ніадзе ніводным тэатрам ня выконвалася.

У чытача гэтага артыкулу можа стварыцца ўражаньне, што ў Вандроўным тэатры артыстых чалавек дзевяноста.

А тут справа ў тым, што ў гэтым тэатры няма актора, які-б ня быў і сьпеваком, танцорам і навет музыкам. І прыходзіцца дзівіцца тэй надзвычайна вялікай энэргіі, з якою ўсе акторы на чале з Уладыславам Галубком выконваюць розныя абавязкі сцэны.

Вось чаму так шчыра, горача грамадзтва вітала стваральца гэтага тэатру Галубка і ўвесь яго тэатральны калектыў. **З. і С.**

ЗА УЗМАЦНЕНЬНЕ ПРАЦЫ СЯРОД РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ.

(НА ЎСЕБЕЛАРУСКАЙ НАРАДЗЕ ПРАЦАЎНІКОЎ СЯРОД РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ).

23 сакавіка ў залі ЦСПСБ адчынілася ўсебеларуская нарада працаўнікоў сярод рабочай моладзі, скліканая ЦК ЛКСМ. У нарадзе прымаюць удзел 63 дэлегаты.

З дакладам аб працы прафсаюзаў сярод моладзі выступіў т. **Розін.** Даклад выклікаў надзвычайную актыўнасьць дэлегатаў. Выказалася ў спрэчках каля 30 дэлегатаў. Спрэчкі занялі пасяджэньні ў суботу і раніцяе—у нядзелю.

Аб чым-жа гаварылі дэлегаты?

На мясцох часта ў прафорганах нам гавораць: вядзіце сваю працу сярод падросткаў і ня суньце носа не ў сваю справу. Часам працаўнік сярод моладзі ставіць пытаньне аб неабходнасьці пры перавыбарах фабзавмясцкомаў на адказную пасаду ў апошнім высунуць прадстаўніка моладзі, а прафорганы кажуць, што гата мы абяцаць ня можам.

—З боку прафорганаў і клюбаў назіраюцца абы якія адносіны да моладзі. Трэба правесьці той ці іншы сход моладзі, а ў саюзе кажуць—дайце ім клюб на аўторак або на сераду. Між тым сход лепш за ўсё можна правесьці ў суботу ці ў нядзелю, а ў гэтыя дні нам ніколі клюбу не даюць,—кажа прадстаўнік саюзу друкараў.

Калдагаворная кампанія па саюзу друкараў у Менску прайшла добра. Але калі мы надумалі правесьці сход моладзі для абгаварэньня калдагавору, дык сэкратар ячэйкі сарваў абвестку і заявіў: «мы вам не дазволім асобна абгаварваць калдагавор».

Тав. **Баляпэўскі** (Шклоў) указвае, што моладзь высоўвае такія прапановы ў калдагавор, што іх цяжка выканаць. Часта моладзь займаецца «болтовней».

Трэба паказаць, што мы можам рабіць, і тады фабзавкомы заўсёды пойдуць нам насустрэч. Юнсэкцыя працуе слаба і прафорганы не дапамагаюць ёй наладзіць працу.

Прадстаўнік Віцебску знаходзіць, што прафорганы вельмі мала зварочваюць увагі на працу сярод моладзі.

— У нас,—кажа ён,—на фабрыцы 1800 рабочых—ёсьць брыгада моладзі ў 100 чал. Між тым, прафарганізацыі і адміністрацыя зрываюць адчыненьня фабзавуча. Кажуць, што памяшканьне патрэбна для іншых мэтаў.

Тав. **Чыжэўскі** зазначае, што прафсаюзы амаль зусім не дапамагаюць у працы сярод моладзі, ды і ЦП саюзаў аказваюць малую дапамогу ў прафпрацы на мясцох.

Шэраг дэлегатаў скардзіліся на тое, што прафсаюзы дрэнна адносяцца да вылучэньня моладзі на прафесыйную работу.

— Вы, кажуць нам прафорганы, кашы мала елі, каб вас высоўваць на кіруючую прафработу—гаворыць прадстаўнік Гомелю т. **Левін.**

Зазначалі дэлегаты і на тое, што часта бронь-падросткі знаходзяцца толькі на чорнай рабоце, з прычыны чаго яны не набываюць кваліфікацыі і іх нельга разбрапіраваць.

Многія таварышы гаварылі аб тым, што на прадпрыёмствах кульгае працоўная дысцыпліна, назіраюцца прагулы, спазьненьні на работу, гутаркі ў часе работы і г. д.

Галоўнае зло ў падзеньні працоўнай дысцыпліны і прагулах—п'янства, з якім трэба павесьці самую рашучую барацьбу. Трэба пашырыць масавую культпрацу, шырэй уцягваць моладзь у фізкультурныя гурткі.

— Мы пастанавілі,—кажа прадстаўнік Менску,—арганізаваць на сваім прадпрыёмстве ўдарную брыгаду за падняцьце вытворчасьці, за падняцьце працоўнай дысцыпліны, але моладзі ў гэтым пытаньні пасустрэч не пашоў ні завком, ні адміністрацыя. Яны кажуць: узьнімайце дысцыпліну кожны паасобку, а брыгада не патрэбна.

У надзелю быў заслуханы даклад т. **Жылюка** аб перспэктывах юнацкай працы і адукацыі рабочай моладзі ў сувязі з 5-хгадовым плянам разьвіцьця народнай гаспадаркі БССР.

Неабходна палепшыць сенажаці.

(*Гутарка з культуртэхнікам т. Волкавым*).

Адсутнасьць кармоў зьяўляецца тым тупіком, у які ўпіраецца ня толькі разьвіцьцё нашага жывёлаводзтва, але наогул падняцьце ўраджайнасьці нашых палеткаў. Нам не ўдалося ятчэ выйсьці з той фазы вядзеньня сельскай гаспадаркі, калі гаспадарка забясьпечана патрэбнымі кармамі для жывёлы як колькасна, так і якасна. Зусім ня рэдкім зьявішчам у нашай сельскай рэчаістасьці бывае, калі падвясну не хапае корму скаціне—ня толькі сена, але навет і саломы, і гаспадару прыходзіцца лезьці на страху і скубьці з пашпеціп абамшэлую салому, абы ўціхамірыць галодную жывёлу.

Не таму гіне наша карова, што мы бедны, не таму маем мы мала сена, што ў нас няма сенажацяў. Сенажаці мы маем і навет даволі, але бяда ў тым, што мы ня ўмеем даглядаць іх, што мы ня можам дабіцца добрых ураджаяў, што на нашых сенажацях расьце дзікая трава. Ці-ж гэта толк, каб гэктар сенажаці даваў 40-50 пуд. сена, калі пры нязначных затратах можна дабіцца 80 — 100 пуд. А затраты гэтыя самыя простыя—набарановаць сенажаць, выцерабіць хмызьняк.

У агульным комплексе мерапрыёмстваў па падвышэньню ўраджайнасьці—паляпшэньне сенажацяў займае пачэснае месца, што відаць з пастановы СНК БССР ад 19-га сакавіка 1929 г. Сёлета ў БССР павінна быць палепшана прасьцейшым спосабам, г.з. баранаваньнем, забаронай пасьвіць жывёлу і г. д. 140.000 гэкт. сенажацяў. У сучасны момант гэты плян ужо разьмеркаваны на акругах і дадзены дырэктывы аб падрыхтоўчай працы.

На мясцох не павінны забываць, што трэба ўжо рыхтавацца да палепшаньня сенажацяў, што баранаваньне сенажацяў павінна распачацца, як толькі сойдзе сьнег, калі зямля зьверху адтане на 1—15 вяршкоў, каб можна было павыдзіраць мох. Далей, трэба зьвярнуць увагу на выцярэбліваньне хмызьнякоў, якія часам займаюць шмат месца, на зрэзваньне куп'я, на выкарчоўку пнёў.

Вялікую шкоду прыносіць сенажацям пасьба на іх скаціны раньняй вясной і позьняй восенью. Сёлета трэба рашуча павесьці барацьбу з такім зьявішчам, бо скаціна згружае дзярніну, ад гэтага стваравоцца ямкі, што спрыяе забалочваньню.

Сялянства павінна ведаць, што і сенажаці патрабуюць угнаеньня. Асабліва добрым угнаеньнем зьяўляецца попел, які значна паляпшае ўраджаі сена. Тыя сенажаці, на якіх расьце сівец, трэба пасыпаць вапнай лепш усяго ўзараць іх, а пасьля ўнесьці ад 80 да 150 пуд. вапны і адначасова 60—80 пуд. попелу, калі можна, дык і гной. Сівец звычайна расьце на кіслых, падзолістых глебах, якія ніякім чынам нельга палепшыць апрача ўгнаеньня вапнай. Пасьля ўнясеньня вапны на такіх сенажацях пачынае расьці дзятліна. Трэба адзначыць, што кустаўё трэба высякаць на 1—1,5 вяршк. глыбіні, бо калі пакінуць цэлымі карэньне, дык хутка выганяе атожалкі.

Вось тыя мерапрыёмствы па палепшаньню сенажацяў, якія трэба правесьці ў гэту вясну. Нашы культуртэхнікі і агранамы павінны зараз-жа павесьці сярод насельніцтва растлумачальную кампанію, трэба загадзя распачаць падрыхтоўку сялянства да справы палепшаньня сенажацяў, бо адныміадміністрацыйнымі мерамі мы малага дабіцемся.

Адначасна з гэтым трэба сёлета выкарыстаць на палепшаньне сенажацяў, там дзе гэта можна, вялікія запасы вапны Добрушы і Беліцы. Гэту вапну ня трэба малоць, яна лёгка расьціраецца рукамі.

Узмацніць парткіраўніцтва селькорамі.

(Старобінскі р., Бабруйшчына).

Зараз у Старобінскім раёне налічваецца каля 40 чал. селькораў насьценных і друкаваных газэт. Праца з селькорамі пастаўлена слаба. За ўвесь час праведзены тры нарады селькораў рэдакцыямі газэт «Беларуская Вёска» і «Камуніст». З боку-ж партыйных і камсамольскіх арганізацый і хат-чытальняў не зварочваецца ніякай увагі на правядзеньне працы сярод селькораў. Насьценгазэты ў большасьці выходзяць нерэгулярна. Ёсьць выпадкі, калі газэты выпускаюцца пры ўдзеле 3-4 сьценкораў, а насельніцтва да выпуску ня прыцягваецца. Няма належнага вучоту рабселькораў з боку райкому партыі. Пры нардоме ў м. Старобіне існуе рабселькораўскі гурток, але з прычыны дрэннага кіраўніцтва апошні не вядзе ніякай працы. Райкому партыі трэба ўзяцца за кіраўніцтва і ўздым працы селькораў.

Селькор.

ПОЛЬСКІ ФАШЫЗМ ЗА ПРАЦАЙ.

(*Артыкул т

НА ФРОНЦЕ ПАДРЫХТОЎКІ ДА ВЯСЕНЬНЯЙ СЯЎБЫ

ДА СЯЎБЫ ЗАСТАЕЦЦА НЯ БОЛЬШ МЕСЯЦА

РАЙВЫКАНКОМЫ, СЕЛЬСАВЕТЫ, КАМІТЭТЫ ЎЗАЕМАДАПАМОГІ, САВГАСЫ, КАЛГАСЫ, ГРАМАДЗКІЯ АРГАНІЗАЦЫІ,—ЦІ ЎСЁ ВАМІ ЗРОБЛЕНА ДЛЯ ЎЗЬНЯЦЬЦЯ ЎРАДЖАЙНАСЬЦІ?

У БССР магчыма разьвіцьцё бурачна-цукровае прамысловасьці.

Пры вырашэньні праблемы падвышэньня ўраджайнасьці не малую ролю можа адыграць увядзеньне новых культур. Гэткаю новаю культураю для Беларусі маглі-б быць цукровыя буракі, вопыты засеву якіх у мінулым годзе, як мы ўбачым ніжэй, далі вельмі добрыя вынікі.

Пагледзім, як гэта пытаньне вырашаецца з тэаретычнага пункту гледжаньня.

Буракі, як відома, патрабуюць для свайго разьвіцьця 160-170 безмарозных дзён, прычым сума сутачных тэмпэратур не павінна быць менш 1400° Ц. Для Беларусі мы маем: па Магілеўскай акрузе лік марозных дзён за год—160, сума тэмпэратур ад 20-IV да 7-X—2517.3 гр; па Менскай акрузе—марозных дзён 159, тэмпэратура ад 20-IV да 7-X—2469.3 гр; па Бабруйскай акрузе—марозных дзён 153, тэмпэратура—2541.3 гр.; па Мазырскай акрузе марозных дзён 147, тэмпэратура—2667.7 гр.; па Аршанскай акрузе—марозных дзён 162, тэмпэратура—2443.4 гр.

Такім чынам, клімацічныя ўмовы Беларусі зьяўляюцца зусім адпаведнымі для культуры цукровых буракоў. Да гэтага можна дадаць, што ў тых мясцовасьцях Паўночнае Амэрыкі Злучаных Штатаў, якія маюць клімат амаль зусім такі, як у Беларусі (згодна пасьведчаньню праф. А. І. Кайгарода), там шырока разьвіта сельнае буракоў і бурачна-цукровая прамысловасьць (напрыклад, у штаце Вісконсін). У глебавых адносінах таксама ня можа быць перашкод для разьвіцьця засеву буракоў, бо глебы Беларусі, за выключэньнем хіба сыпучых пяскоў, якія даюць лёгка пры адпаведным угнаеньні 1000-1200 пуд. бульбы, змогуць даць добры ўраджай цукровых буракоў.

Грунтуючыся на гэтых тэаретычных даных, магчыма перайсьці да непасрэдных вопытаў. Гэта было зроблена ў мінулым годзе Наркамзэмам БССР, які вясною разаслаў насеньне цукровых буракоў у сорак пунктаў; апроч таго, розныя гатункі культываваліся таксама ў Горках на вопытных вучастках катэдры прыватнага земляробства. Атрыманыя карэньні буракоў былі дасьледаваны па выяўленьню процантаў цукру ў тэхналёгічнай лябараторыі Сельска-Гаспадарчай Акадэміі. Вынікі гэтага дасьледваньня наступныя:

Буракі з савгасу Высокае, Аршанскай акругі, далі 17,85 проц. цукру, з савгасу Бабінічы, Аршанскай акругі—17,00 проц. цукру. Па Магілеўскай акрузе: з савгасу Буйнічы далі 16,03 проц. цукру, з Клінавіцкага апор. пункту—18,21 проц. цукру, з Забалоцкай вопытнай балотн. гаспадаркі—16,07 проц. цукру, з Турскай вопытнай станцыі—16,12 проц. цукру. Па Гомельскай акрузе: з савгасу Вострагляды—16,34 проц. цукру, з савгасу Барысаўшчына—15,05 проц. цукру, з савгасу Навасёлкі—15,25 проц. цукру, з савгасу Запруд'е—18,34 проц. цукру. Па Менскай акрузе: з савгасу Тарасава—16,52 проц. цукру, з савгасу Старыца—13,58 процантаў цукру, з савгасу Дактаровічы—15,93 проц. цукру, з савгасу Заазер'е—16,66 проц. цукру, з савгасу Навасёлкі—17,02 проц. цукру, з савгасу Пагост—18,01 проц. цукру, з савгасу Пакрашава—15,22 проц. цукру, з М. Сляпянкі, у сярэднім з 33 вучаст.—16,25 проц. цукру.

Вопыты ў Горках паказалі наступнае: цукровыя буракі «Е. О.» далі 17,24 проц. цукру; пры ўраджаі каранёняў на гэкт. 287,9, процант цукру 49,6; буракі «Кальнік» далі 17,73 проц. цукру; пры ўраджаі на гэктар 290,0, процант цукру 51,4; буракі «Ф. У. С.» далі 18,39 проц. цукру; пры ўраджаі 330,0 на гэктар, процант цукру 60,7; буракі «У. С.» далі 18,73 проц. цукру; пры ўраджаі на гэктар 364,8, процант цукру 68,2; буракі «Ялтушкоўскія» з суперфасфатам далі 18,14 цукру; пры ўраджаі 242,3 на гэктар, процант цукру 44,0; буракі «Ялтушкоўскія» без суперфасфату далі 17,47 проц. цукру; пры ўраджаі 182,4 на гэктар, процант цукру 31,9.

Паказаныя лічбы дазваляюць зрабіць наступныя вывады: 1) па процанту цукру беларускія буракі стаяць крыху ніжэй, чымся украінскія, але перавышаюць буракі, атрыманыя ў многіх паўднёвых і ўсходніх мясцовасьцях (вынікі мінулага году); 2) па ўраджаю каранёняў на гэктар беларускія буракі ня ўступаюць, а ў некаторых выпадках і перавышаюць буракі, атрыманыя на Украіне.

Такім чынам, можна сказаць, што першыя вопыты культуры ў Беларусі цукровых буракоў далі вельмі добрыя вынікі.

Ня гледзячы на гэта, належыць у працягу шэрагу гадоў рабіць такія вопыты, уключаючы сюды і сялянскія гаспадаркі; апроч таго, неабходна правесьці шырокае эканамічнае абсьледваньне адпаведных раёнаў, каб ужо без памылак і сьлядоча падысьці да вырашэньня пытаньня аб магчымасьці ўзьніканьня бурачна-цукровае прамысловасьці ў Беларусі.

Праф. А. Ключароў.

Яы рыхтуецца Меншчына да пасеўкампаніі.

Да сяўбы засталося зусім мала часу, а падрыхтоўка ідзе павольна, асабліва па сельсаветах. Праўда, некаторыя акруговыя і цэнтральныя ўстановы нават належным чынам не раскачаліся.

Трэба застаўшыся час як мага поўнасьцю, мабілізаваўшы ўсе нашыя сілы і сродкі, выкарыстаць для найлепшай падрыхтоўкі, каб выканаць пастаўленыя задачы па падвышэньню ўраджайнасьці, пашырэньню пасеўнай плошчы і калектывізацыі вёскі.

Адным з культурных мерапрыёмстваў, якому ўлучана найбольшая ўвага партыйнымі, савецкімі і грамадзкімі арганізацыямі, ёсьць ачыстка насеньня. З ачысткаю насеньня раскачаліся вельмі позна. На 15 сакавіка па акрузе ачышчана ўсяго сялянскага насеньня 8148 тон, што складае толькі 50 проц. заданьня. Пры наяўнасьці 328 машын Узьдзенскі і Лагойскі раёны прапаўляюць у гэтым пытаньні проста нядбайнасьць: першы ачысьціў толькі 19,5 проц., а другі 30 проц. заданьня, тады як А.-Гарадзецкі раён ужо выканаў 119 проц. заданьня. Нагрузка машын надзвычайна малая, напэўна па нядбайнасьці той ці іншай установы. З насеннага фонду КСУ ачышчана толькі 25 проц., крэдтаварыствы, савгасы і калгасы таксама не ачысьцілі свайго насеньня.

Трэба дабіцца поўнай нагрузкі машын, арганізаваўшы ачыстку ў дзьве зьмены. Толькі пры такіх умовах магчыма выканаць заданьне па ачыстцы насеньня да сяўбы.

Акруга насенным аўсом і ячменем у асноўным будзе задаволена, але маючы на ўвазе, што ня ўсе заяўкі на насеньне магчыма будзе задаволіць, трэба берагчы мясцовае насеньне.

Зусім дрэнна абстаіць справа з насенным фондам лубіну, канюшыны і вікі. Гэтыя культуры дзякуючы асеньнім марозам у значнай меры былі папсуты і на завоз таксама асаблівай надзеі няма. Вось чаму неабходна ўзмацніць праз с-г і спажывецкую кааперацыю загатоўку гэтых культур на мясцовым рынку.

На пляну мяркуецца арганізаваць па акрузе 59 калгасаў, зараз ужо арганізавана каля 49 калгасаў з агульнай плошчай каля пяці тысяч гэктараў. Калі па колькасьці тэмп арганізацыі калгасаў нас можа задаволіць, то па разьмеру калгасаў ні ў якім разе задаволіцца немагчыма. Зараз узята ўстаноўка, каб кожны калгас меў ня менш як 150 гэкт., з такою плошчаю калгасаў арганізавана зусім мала. Арганізацыя дробных калгасаў тлумачыцца недастаткова папярэдняй праведзенай арганізацыйнай працаю.

Ня ўсе раёны аднолькова адносяцца да арганізацыі калгасаў. Ёсьць раёны, напрыклад Барысаўскі, дзе арганізавана ўжо 9 калгасаў, але ёсьць і такія, як Самахвалавіцкі, дзе не арганізавана яшчэ ніводнага.

У гэтым годзе становіцца ў арганізацыі калгасаў тое, што арганізацыя іх ідзе за лік зямель працоўнага сялянскага карыстаньня, са значна большай колькасьцю серадняцкіх гаспадарак.

Яшчэ ня ўсё зроблена ў справе зьбіраньня попелу па акрузе. Больш-менш добра наладжаны збор яго ў Менску і за апошнія часы ў Барысаве. Сялянства яшчэ ня ўсюды зьбірае попел, але ў некаторых раёнах, як Чэрвенскі, Пухавіцкі, Сьмілаўскі і Барысаўскі, ужо ёсьць досыць значныя вынікі. На збор попелу трэба зьвярнуць больш увагі.

Паход камсамолу «за ўраджай» яшчэ ня прыняў канкрэтных форм, а абмяжоўваецца пакуль што тым, што пытаньне аб узьняцьці ўраджаю прапрацавана толькі на камсамольскіх сходах, зроблена некалькі «паходаў» ва ўстановы, маючыя дачыненьне да правядзеньня пасеўкампаніі і сабрана 800 руб. на трактар. Прафсаюзы таксама амаль нічога ня робяць.

Досыць шырока разгорнута па акрузе сярод сялянства агрэкультурная прапаганда. Усяго будзе праведзена да пачатку сева 113 розных курсаў, якімі павінна быць ахоплена 1520 ч. бядняцка-серадняцкага і камсамольскага вясковага актыву.

Слаба ўдзельнічаюць у падрыхтоўцы да пасеўкампаніі тэфтаварыствы гораду, якія больш абмяжоўваюцца насылкаю ў падшэфную вёску 1—2 таварышоў на 1—2 дні.

Трэба дабіцца актыўнага ўдзелу рабочых мас у пасеўкампаніі.

Я. Казан.

У ГАРОЧЫЦАХ.

(З ПАДСЛУХАНАГА І ПАДГЛЕДЖАНАГА).

— Што гэта за машына? Я яшчэ такой ня бачыла. І шыпіць.

— Гэта прымус.

— Бач, прымус. А навошта ён?

— Гатаваць можна страву.

— Гатаваць?—Не, на гэтым не нагатуеш, што вы мяне дурыце старую. Бяз печы не абыдзецца.

— Пайду ўжо,—кажа абражаная,—няма калі стаяць, трэба кудзелю прасьці.

— І нам трэба ісьці брацца.

— Ты можаш і застацца яшчэ, у цябе-ж самапрадка—калаўрот (апошнае слова тэхнікі ў Мазырскай вёсцы), хутчэй спрадзеш за нас.

— Кабецінкі, а каб зусім яе ня прасьці? Добра было-б?

— Дзіва, што добра, але гэтага нельга.

— Чаму нельга?

Ды так: не спрадзеш, ня вытчаш, дык голым хадзіць будзеш.

— А чаму іншыя не прадуць і голымі на ходзяць?

— Мала што іншыя, а нам нельга, за нас ніхто ня зробіць.

— Ніхто? А машына?

— Яно добра машына, але як-жа гэта зрабіць?

— Арганізаваць таварыства.

— А і праўда.

Яшчэ некалькі гутарак з жанчынамі на гэту тэму—і нарадзілася імкненьне заснаваць ільнаводнае таварыства.

— —

— Ніколі больш ня буду гуляць у карты. Ад гэтага дню заракаюся. Няхай яго, аж у газэту папаў!

— Але-ж пра мяне няма ў газэтцы. Усіх прапісалі: і Яньку, і Апанаса, і Юрку, а мяне ня ўведалі.

На другі дзень у новым чырвоным кутку вісіць новая насьценная газэта з заметкаю і малюнкам пад загалоўкам —«Загадзя ўзрадаваўся».

— Хто-ж бы гэта мог? Хто пераказаў? Здаецца, нікога такога і няма. Папаўся такі і я...

І апусьціліся рукі ў хлапца для гульні ў карты.

Газэта зрабіла свой выхаваўчы ўплыў.

— Калі? Заўтра? Ужо?

— Няхай бы яшчэ ў нас пабылі.

— Трэба і ў іншыя вёскі.

— Праўда, трэба, але шкада, ад нас выяжджаеце.

І адчуваецца самая цёплая шчырасьць у словах.

— Мой хлапец дык вельмі хоча паехаць разам.

— Паехаў-бы?

— Каб толькі ўзялі.

І «памоцнік» з захапленьнем зьбіраецца вандраваць па Мазыршчыне.

— Чуў? Мікола паедзе разам!

— Во шчасьлівы!

«По-жар-ный са-рай»,—чытае прадстаўнік рэдакцыі шыльду, аднаваны адміністрацыяй лесапільнага заводу.

— У вас і пажарная дружына ёсьць на заводзе! А ці нельга пацікавіцца, якія вы маеце прылады? Можна адчыніць?

— Ды... гм... там... мая карова...

— Чыя?

— Іхняя, дырэктарава.

— А інструманты?

— Бачыце... дах на хляве працякаў, дык я баяўся, каб машына не паіржавела... У канторы стаіць, калі ласка...

А ў гэты час качагар Коля (па загаду дырэктара, які заўважыў прадстаўніка рэдакцыі яшчэ далёка ад брамы) насіўся па кватэрах, зьбіраючы пажарныя сякеры, вёдры з памыяі, бочкі, не абмінуўшы і кватэры самога дырэктара. Змарыўся ён, небарака, абчышчаючы вёдры ад памыяў для „смотру", больш, чымся каля сваёй качагаркі.

— Дзядзечка, вось 89 капеек, выпішыце газэту «Савецкая Беларусь».

— Яна-ж каштуе 90...

Спушчаныя сарамліва вочкі і маўчаньне ў адказ.

— На чыё імя выпісваць?

— Імя? Не, у школу, нам, вучням Убалоцкае школы, Зеляноцкага сельсавету. Мы зьбіралі па капейцы, дык не хапіла... Толькі 89.

І з захапленьнем атрымліваюць дзеці квіток на выпіску газэты, якая першаю прыехала ў вёску, першаю паказала машыну і працэс друкаваньня газэты.

Г.

ПАСЬЛЯХОВАЯ ПАДРЫХТОЎКА ДА СЯЎБЫ.

(Ад нашага полацкага карэспандэнта).

З боку акрсельсаюзу прыкмячаецца пасьляховасьць у падрыхтоўцы да сустрачы чарговай пасеўкампаніі. Былі прыняты ўсе захады да своечасовага завозу насеньня, угнаеньня і машын.

Да 20 сакавіка завезена аўса 200 вагонаў, ільнанасеньня 43 вагоны; суперфасфату 63 вагоны, фасфарытнай мукі 14 вагонаў, калійнай солі 10 вагонаў, плугоў 6318 шт., барон 800, асыпнікаў 400; арфаў 218, сартыровак 70, трыераў 7. На бульбу дадзена разнарадка на 100 вагонаў. Карняплодаў завезена ў дастатковай колькасьці. Усе завезеныя колькасьць разьмеркавана па раёнах і ўжо завезена на месцы прызначэньня.

Але дрэнна абстаіць справа з канюшынай, вікай, ячменем і лубінам. Канюшыны пакуль што завезена толькі 16 тон, замест намечаных па пляну 160 тон, вікі 17 тон, ячменю 48 тон, лубіну няма і невядома дзе яго можна атрымаць. Сёлета балючае пытаньне—канюшына, якой таксама няма.

Акрсельсаюзу яшчэ неабходна зрабіць вялікую працу па загатоўцы астатняга насеньня, бо насельніцтву завезенага насеньня ня хопіць.

Сьцір. Міхальцоў.

ЗА ЗРЫЎ ВЯСЕНЬНЯЙ ПАСЯЎНОЙ КАМПАНІІ.

КЛІНАВІЧЫ, 25-3 Не памяншаючы добрай працы агранэрсаналу Клінаўшчыны па падрыхтоўцы да вясеньняй пасяўной кампаніі, паставіўшы яе на належную вышыню (што падкрэслена прадстаўнікамі акругі, рабіўшымі праверку), трэба з усёю катэгарычнасьцю адзначыць недапусьцімыя адносіны аднаго з агранрацаўнікоў райёну Курэпіна Алеся. Гэты падрайённы пам. агранома, замест агранамізацыі насельніцтва і разгортваньня ва ўсю шырыню працы, да прадстаўчай сяўбы—увесь час п'янстваваў, сімуліраваў, адсутнічаў на даручаным вучастку, не да ючы належных вед райаграному і наогул зрываў насеньнюю пасяўную кампанію.

Прэзыдыум РВК правёдзела ацэнку «мастацтва» пам. агранома Курэпіна і ўхвалёў зьнять яго з працы.

Рабкор.

ЗА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫЮ І ПАДВЫШЭНЬНЕ ЎРАДЖАЙНАСЬЦІ

(Аршаншчына).

Па акрузе праводзіцца растлумачальная кампанія па падвышэньню ўраджайнасьці і новаму закону аб сельска-гаспадарчым падатку на 1929-30 г. На агульных сходах сялян весак зачытваюцца дакрэты аб падвышэньні ўраджайнасьці і сельска-гаспадарчым падатку і тут жа яны растлумачваюцца.

Сяляне пасёлку Вясёлы, Аршанскага раёну, пасьля заслуханьня дакрэтаў, вынесьлі пастанову—ўсім пасёлкам арганізавацца ў калгас. Аб гэтым яны ўжо падалі і заяву ў райсэмчастку. Так сама пасялкоўцы паратылі правесьці ў сваіх гаспадарках усе тыя мерапрыёмствы, аб якіх ім тлумачыў аграном, каб падвысіць ураджайнасьць.

Сяляне другіх пасёлкаў Веравойшанскага сельсавету паратылі арганізаваць у пасёлках машынныя таварыствы. Усюды абраны аграўпаўнаважаныя і зроблен запіс на набыцьцё штучнага ўгнаеньне і насеньня. Калюжны.

Архіўны Сталыпін.

— Хай тры дзесяціны, хай менш будзе, але хутар, хутар мне дайце...

— Хай хутар будзе без вады, бяз выгану, бяз лесу, але затое зямля будзе ў адным месцы.

— Мне прыкра жыць у абшчыне, я вар'ятам урэшце буду... Хутар, хутар дайце!

... Хутар. Магічнае слова. Сяляне марылі аб кавалку зямлі, адрэзаным ад усяго «абшчыннага», агранічанага дубовымі стаўпамі, з шырокімі аршыннымі межамі. Дробна-буржуазная эгаістычная рыса ўласнасьці захапляла амаль што кожнага селяніна, асабліва заможнікаў і кулакоў.

Кулак з прытоенай радасьцю і надзеямі глядзеў на «хутары»—панскія маёнткі і марыў набыць нешта падобнае сабе. Хата, адрэзаная ад «шумнага сьвету», больш спадручна для эксплёатацыі батрацтва і вакольнага сялянства, больш мае пэрспэктыў для перараджэньня ў панскі маёнтак.

Серадняк, гледзячы на свайго „старэйшага брата", таксама гарэў надзеяй атрымаць кавалачак зямлі,—уласны, непарушны, недзялімы. Якая справа да таго, што зараз канцы ня сходзяцца з канцамі, што вясною прыходзіцца сядзець бяз хлеба і без магчымасьці засеяць палі, што і назаўтра ня ўсьміхаецца доля шчасьцем, але—хутар, хутар дайце!

Бядняк «хадзіў расхлістаны і босы, —прыбіты, цёмны, бесгалосы—у людзкай сям'і прыблудай рос», але ўсё-роўна ў хутары бачыў паратунак свайго бязвыходнага становішча. Цяжка будзе, але на хутары я буду вольнай птушкай... І жорсткая рука Сталыпіна рассыпала вёскі жменяй капіталістычнай рэформы на хутарох, па «ўласных кавалках», рабіла сялян „вольнымі птушкамі", прыкаванымі моцнымі ланцугамі ўласнасьці да нямчасных трох дзесяцін. Рэформа затуманьвала клясавае расслаеньне вёскі, уводзіла погляд селяніна ў чатыры куты сваёй уласнай, непарушнай хаты, зачыняючы гарызонт на жыцьцё па-за хатай, па-за хутарам.

Ня стрымала супроць хвалі сталыпінізацыі і вёска Жэвань, Дрыбінскага райёну, Аршанскай акругі. Шэрыя плямы саламяных стрэх раскінуліся па полі. Так было даўно, здаецца ў трынаццатым годзе. Расквіталіся з дзікай і некультурнай абшчынай і пачалі будаваць „повае жыцьцё", аснаванае на „маім, уласным, непарушным".

Ня будзем казаць як прайшлі гэтыя паўтары дзесяткі год жыцьця на хутарох. Лепш за ўсё скажа аб гэтым наступны факт. Сёлета зімой дваццаць чатыры гаспадаркі хутароў—бедняки і серадняки—арганізавалі сельска-гаспадарчую камуну на 170 гэктарах зямлі.

... Сталыпін пахаваны. Сталыпін у архіве. Які моцны кантраст—хутары, пашыраваныя сеткай шырокіх меж, з трохполлем, галадухай, некультурнасьцю і буйны калгас з рашучай пастановай—«у выпадку выхаду з камуны паасобных сяброў—зямля з вучастку камуны ім не зьвяртаецца».

Жыцьцё—унівэрсытэт. Пятнаццацігадовая пакута на хутарох навучыла 24 беднякоў многаму. Лёгка рэчаў прымусіла сялян пахаваць стылыпінішчыну ў архіў спадчыны.

Цім. Зарэчны.

Трэба ўзмацніць працу.

(*Ліст з Лепеля*).

На колькасьці сельска-гаспадарчых вытворчых аб'яднаньняў—Лепельшчына займае першае месца ў Полацкай акрузе. Па нараду сельсаюзу райёну Лепельшчына павінна атрымаць 23 вагоны насеннага аўса, дзеля кантрактацыі 1000 п. гатунковага ячменю і 2000 п. ільнанасеньня. Насеньне ўжо пачынае прыбываць.

Тым часам у Лепельскім таварыстве яшчэ не падшукана памяшканьне для захаваньня насеньня. Вось чаму авёс, які мае 18-20 процантаў вільгаці, пустым слоем ляжыць у дрэнных памяшканьнях. Трэба Лепельскаму РВК хутка парупіцца на конт складаў, бо насеньне да раздачы можа сапсавацца. Кепска абстаіць справа з памяшканьнямі для насеньня і ў іншых таварыствах.

Тая колькасьць угнаеньня, якая засылаецца ў райён, недастаткова, яе хопіць толькі для кантрактацыі і можа часткова для калгасаў.

Насеньня канюшыны няма,—а гэтым самым зрываецца праца на пераводу гаспадарак на шматпольле. З боку сельсаюзу будуць здаволены цалкам заўкі крэдытных таварыстваў на сельга-гаспадарчы інвэнтар.

Сартыраваныя абозы толькі цяпер яшчэ пачынаюць разгортваць сваю працу. Па пляну прадугледжана аўсыціць 1000 тон рознага насеньня, пакуль што пляны выканаі толькі на 25 пр. Устаноўленыя акрэд прэміі кіраўнікам абозаў за лепшую працу ў сэнсе большай ачысткі насеньня—стварылі некаторы пералом і зацікаўленасьць самых кіраўнікоў. Але побач з гэтым сустракаюцца факты, калі кіраўнікі абозаў ўквітанцыях адзначаюць большую колькасьць прапушчанага насеньня, чым у сапраўднасьці. Працаўнікі агранамії і крэдытных таварыств да гэтага часу ня прымалі крокаў па чыстцы насеньня мясцовай загатоўкі. Лепельскім РВК выпрацаваны райённы плян пасеўкампаніі і разасланы па сельсаветах, але апошнімі складаецца пляны не канкрэтныя, з сэрый агульных фраз: «трэба пашырыць», «падняць», «неабходна арганізаваць» і т. д. (Каменскі і Вароньскі сельсаветы) РВК няўважліва адносіцца да праверкі гэтых плянаў, а між тым выправіць іх трэба было-б.

Наконт правядзеньня пасеўкампаніі грамадзянская думка досыць мабілізавана, але практычных мерапрыемстваў вельмі мала. Попел дрэнна, амаль што зусім ня зьбіраецца, малы ўдзел прымае настаўніцтва (за выключэньнем с. Камена), камсамольскія ячэйкі атрымалі шэраг дырэктыў,—але наход за ўраджайнасьць пакуль што не пачыналі.

Лепельскі райвэ ўвязаў пляны сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў, райКСУ і агранамії. Асаблівай ініцыятыве з боку райагранома ў сэнсе арганізацыі вытворчых калектыўных аб'яднаньняў, кантрактацыі, і размеркаваньня няма. Былі выпадкі, калі з Валосавіцкага т-ства прыехала 30 падвод за 22 клм. разгружаць прыбыўшы вагон аўса і чакалі райагранома з раніцы і да самага вечара, пакуль прышоў ён узяць пробу.

Насеньне ўжо разьмяркавана па сельсаветах. Да сьпісаў складзеных сельКСУ для раздачы насеньня трэба падыйсьці вельмі асьцярожна, каб ня было кумаўства, сваяцтва і г. д. Справу кантрактацыі ільна-валакна 400 гэктараў трэба зараз-жа прасунуць да сельска-гаспадарчых вытворчых аб'яднаньняў і да вёсак, дзе ёсьць групавыя жаданьні сялян.

Тэхнічны апарат павінен быць гатоў для бесперабойнага і хуткага афарміленьня выдачы насеньня, устанавіўшы тэрміны для кожнай вёскі паасобку.

Лепельшчыне трэба мабілізаваць усю энэргію, каб зьнішчыць сваечасова недахопы перад сяўбою.

Анучын П.

Ачысьцілі 50 проц. насеньня.

(Азарыцкі р., Мазыршчына).

Працу па падвышэньні ўраджайнасьці і падрыхтоўцы да пасяўной кампаніі Азарыцкі райён распачаў своечасова і ў зьвязку з гэтым маюцца досыць значныя станоўчыя вынікі. На 1-ае сакавіка заданьне па ачысьцы насеньня выканана на 50 проц. (Зараз, бязумоўна, процант выкананьня больш). Ачышчана па ўсяму райёну насеньня звыш 250 тонаў.

Азарыцкі райён у падрыхтоўцы да вясновай сяўбы лічыцца 2-м у Мазырскай акрузе.

Па райёну вандруюць зараз у кожным сельсавеце зерначысьцільныя абозы, якія працуюць з поўнай нагрузкай.

З ліку 13 машын наесцца 7 трыераў, рэшта—ня зусім здавальняючыя ня кажучы ўжо аб тым, што акрсельсаюз не даслаў яшчэ 2 трыеры, 1 сартыроўку і 1 трашчотку.

Камітэты сялянскай узаемадапамогі таксама разгарнулі працу па ачысьцы насеньня. 2-ня трыерамі, якія набыты па сродкі камітэтаў, ачышчана 84 тоны насеньня. Сельска-гаспадарчая кааперацыя ачысьціла 60 тон.

Наогул справа з ачысткай насеньня ў Азарыцкім райёне абстаіць добра, бо самі сяляне зразумелі карысьць ачысткі і пратручваньня пасеўнага матар'ялу.

Поруч з добрым ёсьць і благое. На райён намечана 23000 руб. крэдытаў на вясновую пасеўную кампанію, але гэта пакуль што абацанка; з акрсельсаюзу аб гэтых грошах—ні слуху, ні духу.

Цікава таксама і тое, што ў акрузе пры дачы заданьняў, колькі трэба ачысьціць у райёне насеньня, азарычам намецілі 568 тон, фактычна-ж гэтулькі сялянства наогул не высявае, а куды менш.

Варта адзначыць таксама і аб аднэй цікавай пастанове Мазырскага акрвыканкому. Згодна гэтай пастановы, кожны селянін павінен у абавязковым парадку зьбіраць попел. Невыкананьне гэтага выклікала сабою штраф. Праўда гэта дзіўная пастанова тыдні прав 2 адменена самім-жа АВК, але гэта кажа якую «працу» праводзіць акрыга, каб растлумачыць сялянам карысьць угнаеньня попелам. Селянін.

Затапленьне ангельскага судна.

НЬЮ-ЁРК, 26-3. Судно берагавой варты Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў ля берагоў штату Луізіяна патапіла ангельскае судно з кантрабандныміі сьпірытусовымі напіткамі. Адзін з экіпажу ангелец затаўў. Ангельскі пасол у Вашынгтоне Гавард даручыў ангельскаму консулу ў Новым Арлеане зрабіць расьследаваньне. Мельцён, які ў якасьці міністра фінансаў загадвае правядзеньнем закону, што забаранае гандаль сьпірытусовымі напіткамі, заявіў, што вартаўнічае судно, як відаць, мела права так зрабіць.

Паветраная лінія Бэрлін—Багдад.

ТЭГЕРАН, 24-3. Паміж міністэрствамі пошт Пэрсіі і Ірака дасягнута згода на якой паветраная лінія Бэрлін-Тэгеран, абслугоўваемая самалётамі фірмы «Юнгерса», будзе даведзена да Багдада.

У ПАНСКАЙ ПОЛЬШЧЫ.

Зачыненьне сэсіі сойму.

25-га сакавіка пасьля агалашэньня ў сойме вынікаў галасаваньня па пытаньнях бюджэту, у сойм нечакана зьявіўся міністр унутрачых спраў і ад імя прэзыдэнта абвясьціў аб зачыненьні сэсіі сойму.

Пытаньне аб тым, на колькі часу сойм распушчан, выклікае розныя меркаваньні. Апазіцыйныя партыі маюць намер зрабіць збор подпісаў і патрабаваць скліканьня надзвычайнае сэсіі.

Позьні запыт аб паводзінах Пілсудзкага.

На пасяджэньні бюджэтнае камісіі сойму дэпутат Рубарскі ад імя народнага клюбу падаў наступную прапанову, зьвернутую да ўраду:

«Высокі сойм просіць урад ужыць неадкладныя крокі да вынясьненьня падстаў, водлуг якіх міністр вайсковых спраў Пілсудзкі кінуў 28-га лютага дэпутату сойму абвінавачаньне ў падражах і прадажнасьці в мэтай прыцягненьня вінаватых да адказнасьці».

Дакладчык заявіў, што кінутае абвінавачаньне настолькі цяжкае, што павінна быць канкрэтызавана.

Дэпутат Чаплінскі патрабаваў, каб у запытаньні ўраду былі закрануты і іншыя моманты выступленьня Пілсудзкага.

1) Яго матываваная адмова прысласць вайсковых для справаздачы ў сойме з бакоў зьнівагі іх.

2) Яго заява аб тым, што ён, калі сойм адмовіць яму ў 65 тысячах злотых на асобныя яго выдаткі, можа па першаму жаданьню атрымаць ва ўрадзе суму ў некалькі разоў большую і інш.

Камісія прыняла праэкт запытаньня і даручыла дакладчыку падаць яго на пленарнае пасяджэньне сойму.

Як абіраюцца дэпутаты ў сойм.

Польскія газэты паведамляюць цікавыя даныя, як дэпутат сойму Палякевіч ад акругі Беластак—Саколкі—Валкавыск дабіўся дэпутацкіх паўнамоцтваў.

Усяго выбары каштавалі яму 67.000 злотых. З іх выдана: на прынадцы і частаваньне—4.380 злотых, на зьбіраньне сходаў—35.348 злотых, на аплату газэт — 18.823 злотых, на розныя авансы—2.457 злотых, на ліквідацыю батрацкага саюзу—1.500 злотых, старасьце Білку—500 злотых, на іншыя патрэбы—2.807 злотых.

Газэты сьцьвярджаюць, што апроч таго, былі заплачаны значныя сумы камэнданту паліцыі і іншым асобам.

ПРЫЕЗД ЛЕРОНА Ў ГДЫНЮ.

ВАРШАВА, 26-III. Па паведамленьню польскага тэлеграфнага агенцтва, у Гдыню (порт у польскім калідору) прыехаў французкі генэрал Лерон разам з дырэктарам англа-польскага банку ў Данцыгу Камароўскім.

Вярбоўка дабраахвотнікаў у польскую армію.

Вайсковае міністэрства зганяліся з гад аб вярбоўцы дабраахвотнікаў у армію на раступных умовах.

Прымаюцца ў армію мужчыны нараджэньня 1909 г., 1910 і 1911. Дабраахвотнае паступленьне ў армію скарачае тэрміны сапраўднае службы.

Прымаюцца таксама дабраахвотнікі ў авіацыю.

Адначасова з загадам зазначаецца, што вучням вышэйшых навучальных устаноў адтэрмінаваньне вайсковай службы будзе даваца толькі да 5 год. Адтэрмінаваньне для асоб, перагросшых гэты ўзрост, будзе даваць толькі ў выключных выпадках.

Катастрофа ў капальнях.

МЫСЬЛЕВІЧЫ. 19-га сакавіка тут здарылася ў капальнях катастрофа аб вярай якой палі 5 рабочых. Прычына катастрофы—абвал забою. 3 рабочых забіты, 2 цяжка паранены.

Нядбайнасьць ці злачынства?

Белдзяржгандаль атрымаў ліст ад селяніна Раманоўскага Янкі Міхасёва з в. Рэпішча, Пухавіцкага раёну. Ліст вельмі характэрны і навучальны і можа служыць яскравым прыкладам адносін кааперацыі да кантрактацыі бэконных сьвіней. Падаем гэты кароткі ліст цалкам:

«У мяне ёсьць чацьвёра парасят месячнага ўзросту, якія хачу заканкрактаваць. Маю спраўну ад агранома аб тым, што яны мэтысазгай породы і годны для бэкону. Я зьвярнуўся ў крэдытнае Мар'іна-Горскае таварыства, дык мне адказалі, што ня маюць дазволу, а мелі дазвол толькі да 15 студзеня, вагтаму прашу выслаць інструктара, або даручыць Мар'іна-Горскаму таварыству.

Селянін в. Рэпішча, Пухавіцкага р. Раманоўскі Янка Міхасёў».

Вось і ўвесь гэты кароткі ліст. Сяляне ідуць насустрач дзяржаве, жадаюць кантрактаваць, а крэдытнае таварыства ў Мар'інай-Горцы да пытаньня падыходзіць бюракратычна, разводзіць валакіту: „У нас быў тэрмін, а пасьля тэрміну ідзі з сваімі парасятамі на ўсе чатыры бакі".

Трэба падкрэсьліць, што выпадак з Мар'інагорскім крэдытным таварыствам не адзінкавы; у розных мясцох БССР кааперацыя нядбайна адносіцца да кантрактацыі бэконных сьвіней; гэта асабліва назіраецца ў Гомельскім раёне, дзе Палессельсаюз раздаў авансы ўсім сваім крэдытным таварыствам, а тыя і ня зрушылі гэта пытаньне з мёртвага пункту.

Адносіны Мар'інагорскага таварыства да селяніна Раманоўскага проста злачынныя. Гэта таварыства добра ведае аб важнасьці кантрактацыі і замест таго, каб закантрактаваць 4 парасят і гэтым зацікавіць рэшту сялян, таварыства бюракратычна адсылае яго: «Мы скончылі нашу справу, нам дадзен дазвол кантрактаваць да 15 студзеня, а пасьля баста, больш ня лезь».

Добра разумее сваё заданьне крэдытнае таварыства! Проста дзівіцца трэба, як яно ідзе насустрач сялянам у пытаньні кантрактацыі; гэта робіцца тады, калі зусім і блізка насеньня кантрактацыя. Д. Манін.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ УРАДУ БССР.

Пастанова
Савету Народных Камісараў БССР

аб праверцы выкананьня пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР за 4 отудзеня 1928 г. «пра павялічэньне асыгнаваньняў на выдачу пэнсій інвалідам вайны, іх сем'ям і сем'ям асоб, якія загінулі на вайне.

Заслухаўшы даклад Народнага Камісарыяту Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі аб праверцы выкананьня пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР „Пра павялічэньне асыгнаваньняў на выдачу пэнсій інвалідам вайны іх сем'ям і сем'ям асоб, якія загінулі на вайне» «З. З. ССР 1928 г., № 3, арт. 28) Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Запрапанаваць Народнаму Камісарыяту Фінансаў узмацніць нагляд за выкананьнем адпаведнымі ўстановамі пастановы ураду ССР і БССР пра выдачу пэнсіі інвалідам вайны.

2. Паказаць Віцебскаму Акруговаму Выканаўчаму Камітэту на тое, што ім унесена ў бюджэт сума на выдачу пэнсій інвалідам вайны менш 175 проц. фактычных выдаткаў за 1926-27 г. і ў меншым разьмеры, чым прынята СНК БССР пры разглядзе бюджэту, што лічыць недапушчальным.

3. Паказаць Народнаму Камісарыяту Сацыяльнага Забясьпечаньня на невыстарчальнае з яго боку інструктаваньне і нагляд за работаю акруговых інспэктароў сацыяльнага забясьпечаньня, а таксама на тое, што на былі ім ужыты належныя захады да поўнага ажыцьцяўленьня памянёнай пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР.

4. Абавязаць Народны Камісарыят Сацыяльнага Забясьпечаньня прыцягнуць да дысцыплінарнай адказнасьці тых акруговых інспэктароў сацыяльнага забясьпечаньня, якія не зьвярнулі належнай увагі і не наглядалі належным чынам за работай райённых выканаўчых камітэтаў у справе скарыстаньня асыгнаваных па бюджэту на выдачу пэнсій інвалідам вайны сродкаў.

5. Запрапанаваць Народнаму Камісарыяту Сацыяльнага Забясьпечаньня разам з акруговымі выканаўчымі камітэтамі ўжыць захады для прыцягненьня да адказнасьці тых працаўнікоў райённых выканаўчых камітэтаў, якія вінаваты ў несвачасным падліку ў 1927-28 г. інвалідаў і іх сем'яў і ў няпоўным выдаткаваньні сродкаў.

6. Для больш хуткага афармленьня выдачы пэнсіі інвалідам вайны і іх сем'ям і для вышчэньня цеганіны, запрапанаваць райённым выканаўчым камітэтам і гарадскім саветам разглядаць заявы аб пэнсіі не пазьней, як на працягу месяца.

7. Абавязаць райённыя выканаўчыя камітэты палепшыць пастаноўку падліку забясьпечаньня інвалідаў, іх сем'яў і сем'яў загінутых на вайне, а райённыя рэвізійныя камісіі—раз у кожны тры месяцы паварацъ, як робіцца падлік, афармляецца і ўтварэцца сама выдача сродкаў на пэнсію інвалідам вайны.

8. Запрапанаваць Дзяржаўнаму Фінансавому Кантролю пра ўсе выяўленыя на рэвізійных матар'ялах райённых рэвізійных камісій выпадкі скарыстаньня сродкаў, прызначаных на выдачу пэнсій інвалідам вайны, не па прызначэньні паведамляць пракуратуру для прыцягненьня, вінаватых да адказнасьці.

9. Запрапанаваць Бабруйскаму Аддзяленьню Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю паверыць прычыны скарыстаньня Бабруйскім гарадзкім саветам і райённым выканаўчым камітэтам не па прызначэньні сродкаў на выдачу пэнсій інвалідам вайны ў 1927-28 г. для прыцягненьня вінаватых да адказнасьці.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР А. Дубавіцкі.

6-га сакавіка 1929 г.
г. Менск.

Пастанова
Савету Народных Камісараў БССР

па дакладу аб праробленай сельска-гаспадарчай кампэнацыяй працы для правядзеньня вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі.

Выслухаўшы даклады аб праробленай сельска-гаспадарчай кампэнацыяй працы для правядзеньня вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі, Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

I. Адзначыць, што:

а) арганізацыя первічных вытворчых аб'яднаньняў дагэтуль ідзе слабым тэмпам. Асабліва слаба арганізуюцца машынныя насеньводныя, малочна-жывёлагадоўчыя і мэліярацыйныя таварыствы. Нездавальняюча ідзе кааперываньне насельніцтва, асабліва бяднякоў часткі яго і зусім дрэнна пастаўлена праца па скарыстаньню выдзеленых фондаў на кааперываньне беднаты. Слаба і нездавальняюча ідзе прыток у сельска-гаспадарчыя аб'яднаньні ўласных сродкаў насельніцтва;

б) поўна разгарнулася праца па кантрактацыі на мясцох наогул і зусім ня прыступлена да правядзеньня доўгатэрміновай кантрактацыі; задавальненьне кантрактацыі сродкамі вытворчасьці невыстарчальнае;

в) дырэктывы ўраду пра ўзбуйненьне калгаснага будаўніцтва ажыцьцяўляюцца недастаткова, арганізуецца шмат дробных калектыўных гаспадарак;

г) недастаткова ідзе адгрузка для насеўнай кампаніі баронаў, кульціватараў, дзіскавых сялак і зусім дрэнна малочнага інвэнтару і запасных частак. Нездавальняюча праводзіцца загатоўкі бульбы і насенных траў, асабліва канюшыны, лубіну і вікі;

д) падрыхтоўчая праца па будаўніцтву прадпрыёмстваў для пераапрацоўкі сельска-гаспадарчых прадуктаў ідзе нездавальняюча і да гэтага часу шмат праектаў і каштарысаў не паданы і не зацьверджаны;

е) неарганізаваны вызначаныя ў плане майстэрні на рамонту сельска-гаспадарчых машын;

ж) ёсьць шэраг выпадкаў, калі райённыя выканаўчыя камітэты і сельскія саветы недастаткова разгарнулі працу для правядзеньня насеўнай кампаніі і не зьвярнулі выстарчальнай увагі на працу сельска-гаспадарчай кааперацыі;

з) ёсьць шмат выпадкаў, калі сельска-гаспадарчыя машыны нездавальняюча скарыстоўваюцца і хаваньне гэтых машын здабываецца ў недапушчальных умовах.

II. Для вышчэньня памянёных у арт. 1 недахопаў:

1) запрапанаваць Белсельсаюзу, Белкалгассаюзу і Белмалжывёласаюзу пашырыць тэмп разгортваньня калгаснага будаўніцтва і вытворчых відаў сельска-гаспадарчых аб'яднаньняў з такім разьлікам, каб да 1-га мая г. г. гадавое плянавае заданьне было выканана ня менш як на 75 проц.;

2) узмацніць тэмп кааперываньня асабліва бяднацкіх гаспадарак і ўсе маючыяся фонды кааперываньня беднаты скарыстаць да 1 чэрвеня 1929 г. цалкам;

3) сабраць да 1 чэрвеня гэтага году па ўсіх відах сельска-гаспадарчых аб'яднаньняў ня менш 60 проц. усяго гадавога заданьня пазвога капіталу;

4) запрапанаваць акруговым выканаўчым камітэтам і адпаведным арганізацыям узмацніць працу па кантрактацыі і зараз-жа прыступіць да правядзеньня доўгатэрміновай кантрактацыі і запрапанаваць Белсельбанку выдзеліць патрэбныя сродкі на вытворчыя мэты па доўгатэрміновай кантрактацыі;

5) зьвярнуцца ў Народны Камісарыят Гандлю і ВСНГ ССР з просьбай аб дачы катэгарычнай дырэктывы аб адгрузцы на працягу сакавіка і красавіка месяцаў з боку: «Сельхозснабжения» і Сельсаюза баронаў і Укрсельмашынтрэсту дзіскавых і сашніковых сялак, планет і картыровак;

6) запрапанаваць ВСНГ закончыць адгрузку плугоў на працягу двух тыдняў, здачу запасных частак да 15 красавіка, усяго малочнага інвэнтару да 1 мая г. г.;

7) адзначаючы слабы тэмп праводзячыся нарыхтовак насеньня па Аршанскай, Менскай, Бабруйскай, Гомельскай-і Магілеўскай акругах, запрапанаваць Белсельсаюзу максымальна ўзмацніць мясцовыя нарыхтоўкі насеннага матар'ялу, зьвярнуўшы асаблівую увагу на нарыхтоўку канюшыны, вікі, лубіну, бульбы і серадэлі.

8. Зьвярнуцца да ўпаўнаважанага на правядзеньню насеўнай кампаніі пры СПА з просьбай ужыць захады для адгрузкі Саюзхлебам недагружаных па дагавору з Белсельсаюзам 42-х вагонаў вікі.

9. Прасіць Народны Камісарыят-Гандлю СССР абавязаць Хімтрэст выканаць дагавор з Белсельсаюзам на адгрузку 5000 тон фасфарытнай мукі, 300 тон сульфатамонія і 1400 тон касьцінай мукі.

10. Запрапанаваць Сталаму Прадстаўніцтву БССР пры ўрадзе СССР зьвярнуць асаблівую увагу на вырашэньне ўсіх пытаньняў, якія зьвязаны з выкананьнем заявак, да насеўнай кампаніі як вясеньняй, так і вясеньняй, а таксама зьвярнуць увагу на выкананьне заключаных дагавораў прамысловасьцю ў гэтым напрамку.

11. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Белсельсаюзу, Белкалгассаюзу ўжыць рашучыя захады для выкананьня пастаноў ураду пра ўзбуйненьне калгасаў.

12. Даручыць Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі па лініі Белмэталётрэсту і Белсамапрамсаюзу выраб да 15 мая г. г. 3000 акучнікаў. Даручыць Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі ўскласьці асабовую адказнасьць на асоб, якім гэта будзе даручана.

13. Даручыць Народным Камісарыятам—Земляробства і Гандлю паставіць пытаньне перад упаўнаважаным Савету Працы і Абароны на правядзеньню насеўнай кампаніі аб забясьпечаньні супэрфасфатам БССР з заданьня на красавік унутранай вытворчасьці, а таксама і забясьпечаньня малочным інвэнтаром вытворчасьці Саюзу ССР.

14. Прыняць да ведама заяву т. Дубіны, што ўсе праэкты і каштарысы на капітальнае будаўніцтва сельска-гаспадарчай кааперацыі паданы Народнаму Камісарыяту Земляробства, якому даручыць іх тэрмінова разглядзець.

15. Канстатуючы факт гібелі ад марозаў значнай колькасьці бульбы на ўсёй Беларусі ў часе хаваньня бульбы ў капцох і прымаючы пад увагу патрэбу снабжэньня спажывецкай бульбай рабочага насельніцтва Масквы і Ленінграду і насеннай бульбай БССР лічыць патрэбным:

а) абавязаць Белсельсаюз загатовіць 200.000 пудоў радавой насеннай бульбы;

б) запрапанаваць Белсельтрэсту і Белдзяржсыпірту зараз-жа спыніць пераапрацоўку на браварнях здаровай бульбы і перайсьці на пераапрацоўку мералай бульбы. Запасы здаровай бульбы, якая знаходзіцца ў распарадзеньні памянёных арганізацый, забраніраваць для насенных мэтаў;

в) абавязаць Белсельтрэст і Белдзяржсыпірт у тыдзённы тэрмін даць Народнаму Камісарыяту Гандлю поўныя даведкі аб запасах бульбы на заводах;

г) даручыць Народнаму Камісарыяту Гандлю разам з Народным Камісарыятам Земляробства тэрмінова ўстанавіць парадак скарыстаньня забраніраванай бульбы для насенных мэтаў.

16. Даручыць Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі, Народнаму Камісарыяту Земляробства і Белсельсаюзу ўзмацніць загатоўку мёрзлай бульбы для патраб прамысловасьці.

17. Зьвярнуць увагу райённых выканаўчых камітэтаў і сельскіх саветаў на ўзмацненьне працы па правядзеньню насеўнай кампаніі і зрабіць належнае сакрэтарыяцкае сельска-гаспадарчай кааперацыі.

18. Абавязаць акруговым выканаўчым камітэтам узмацніць кіраўніцтва сельска-гаспадарчай кааперацыяй на правядзеньню насеўнай кампаніі і кантрактацыі.

19. Даручыць Белсельтрэсту і Белкалгассаюзу ўзмацніць працу па ачышчэньні майстэрань па рамонту сельска-гаспадарчых машын.

Упаўнаважанаму па насеўнай кампаніі прасачыць за выкананьнем гэтай пастановы.

20. У зьвязку з тым, што дадзены значныя льготы па абкладаньні буйнае рагатае жывёлы, даручыць Белжывмалсаюзу ўзмацніць працу па кааперываньню і росту малочных аб'яднаньняў.

21. Даручыць акруговым выканаўчым камітэтам і сакадпаведным арганізацыям ужыць захады для правільнага скарыстаньня і хаваньня сельска-гаспадарчых машын.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР М. Галадзед.

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнае Нарады БССР А. Дубавіцкі.

20-га сакавіка 1929 г.
гор. Менск.

Пастанова
Савету Народных Камісараў БССР

па дакладу аб дзейнасьці сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту ў 1927-28 г.

Выслухаўшы даклад Кіраўніка Беларускага Сельска-Гаспадарчага Банку, Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Адзначыць наступныя галоўныя дасягненьні ў працы сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту за 1927-28 г.:

а) правільнае ў асноўным накіраваньне крэдытаў па пасобных групах пазычальнікаў (у сацыялістычны сэктар сельскай гаспадаркі 50 проц. усіх крэдытаў супроць 46 проц. у 1926-27 г.; у індывідуальны сэктар—10.582.000 р., з іх у бядняцкія гаспадаркі 49 проц. і ў серадняцкія—49 проц.);

б) плянавае забясьпечаньне крэдытнымі сродкамі калектыўных і савецкіх гаспадарак і іншых вытворчых аб'яднаньняў (усяго выдана 10.574.000 р., што дае рост супроць 1926-27 г. на 71 проц.);

в) павялічэньне ліку кааперываных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак з 30,2 проц. на 1 кастрычніка 1927 г. да 40 проц. на 1 кастрычніка 1928 г., прычым за лік фонду кааперываньня беднаты, кааперавана ў 1927-28 годзе—34.390 бядняцкіх гаспадарак;

г) своечасное задавальненьне крэдытамі мерапрыёмстваў для вясеньняй кампаніі, што дае рэальную дапамогу беднаце;

д) павялічэньне крэдытаў на мэліярацыю, тэхнічныя культуры, травасеяньне і інш., значны рост сродкаў на кантрактацыю (на 218 проц. супроць мінулага году) і сродкаў на мерапрыёмствы для павялічэньня ўраджайнасьці (мінэральнае ўгнаеньне на 145 проц., гатунковае насеньнаводзтва на 140 проц.);

е) павялічэньне сеткі сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў на 90 таварыстваў, у зьвязку з чым сярэдні лік гаспадарак, якія абслугоўваюцца адным таварыствам паменшыўся з 3.263 да 2.650.

Прыняць да ведама, што на даных Белсельбанку сводны баланс сыстэмы за мінулы год павялічыўся на 27.024.700 руб., гэта значыць на 52,4 проц., і асноўныя капіталы павялічыліся на 3.214.400 руб., гэта значыць на 55,8 проц.

2. Адзначыць наступныя недахопы ў працы сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту за 1928-29 г.:

а) вельмі слабы тэмп прыцягненьня сялянскіх сродкаў: укладаў, паявых узносаў, задаткаў на сродкі вытворчасьці і інш. (На 1 кастрычніка 1928 г. сялянскіх укладаў усяго 328.000 р.);

б) шэраг недахопаў у скарыстаньні фондаў крэдытаваньня і кааперываньня беднаты. Невыстарчальна абгаварваецца скарыстаньне гэтых фондаў з групамі беднаты. У нізавой сетцы затрымліваецца каля 100.000 р.;

в) пагражаючае пратэрмінованьне пазычак, якія складаюць на 1 студзеня 1929 г. 1.800.000 руб.;

г) скарыстаньне сельска-гаспадарчымі крэдытнымі таварыствамі сродкаў не па прызначэньні, укладаньне крэдытных сродкаў у гандлёвыя апэрацыі, скарачэньне тэрмінаў пазычак, перавышэньне процантаў па пазычках і інш.;

в) пагражаючае пратэрмінованьне пазычак, якія складаюць на 1 студзеня 1929 г. 1.800.000 руб.;

г) скарыстаньне сельска-гаспадарчымі крэдытнымі таварыствамі сродкаў не па прызначэньні, укладаньне крэдытных сродкаў у гандлёвыя апэрацыі, скарачэньне тэрмінаў пазычак, перавышэньне процантаў па пазычках і інш.;

д) [illegible] сельскіх гаспадарак;

е) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ж) [illegible] сельскіх гаспадарак;

з) [illegible] сельскіх гаспадарак;

і) [illegible] сельскіх гаспадарак;

к) [illegible] сельскіх гаспадарак;

л) [illegible] сельскіх гаспадарак;

м) [illegible] сельскіх гаспадарак;

н) [illegible] сельскіх гаспадарак;

о) [illegible] сельскіх гаспадарак;

п) [illegible] сельскіх гаспадарак;

р) [illegible] сельскіх гаспадарак;

с) [illegible] сельскіх гаспадарак;

т) [illegible] сельскіх гаспадарак;

у) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ф) [illegible] сельскіх гаспадарак;

х) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ц) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ч) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ш) [illegible] сельскіх гаспадарак;

щ) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ы) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ь) [illegible] сельскіх гаспадарак;

э) [illegible] сельскіх гаспадарак;

ю) [illegible] сельскіх гаспадарак;

я) [illegible] сельскіх гаспадарак;

[illegible] сельскіх гаспадарак;

[illegible] сельскіх гаспадарак;

[